

Του Πάννη Ευαγγελίδη
jevangelidis@e-typos.com

ΤΡΕΧΟΥΝ ΝΑ...

ΒΓΑΛΟΥΝ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Το θέμα των εκκρεμών συντάξεων που καθυστερούν και δεν αποδίδονται στους δικαιούχους, για να κρατάει χαμηλά τις δαπάνες και να εμφανίζεται υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα ο κ. Τσίπρας, έχει προσλάβει τεράστιες διαστάσεις. Κυρίως γιατί έχει αυξηθεί πολύ ο αριθμός των ανθρώπων που περιμένουν επί μήνες να βγει η σύνταξή τους, μένοντας προς το παρόν με την προσωρινή.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του «Ε.Τ.», μόνο στο Δημόσιο, από τις 13-5-2016 και μετά, δηλαδή μετά την εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου, βρίσκονται σε εκκρεμότητα περίπου 11.000 αιτήσεις και δεν έχει εκδοθεί ούτε μία προσωρινή σύνταξη!

Υπάρχει όμως και μία επίσης σοβαρή πτυχή του ζητήματος, καθότι αποδεικνύεται ότι η μη αποβολή των εκκρεμών συντάξεων μπορεί να στεροήσει ακόμα και τη χρηματοδότηση της χώρας από την τράπεζα. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το έγγραφο-ντοκουμέντο του ΕΦΚΑ, που αποκάλυψε ο Ελεύθερος Τύπος, και το οποίο, ούτε λίγο ούτε πολύ, λέει προς τις υπηρεσίες να βγάλουν όσες περισσότερες συντάξεις μπορούν, ακόμα και μέσα στο Σαββατοκύριακο που πέρασε, για να δείξουν πρόοδο στο σημερινό Eurogroup. Το λέει καθαρά ο διοικητής του ΕΦΚΑ, Θ. Μπακαλέξης, που υπογράφει το εσωτερικό έγγραφο, ότι «το αποτέλεσμα (α.σ. στην έκδοση των εκκρεμών συντάξεων) θα επηρεάσει τη συνολική χρηματοδότηση της χώρας».

Με απλά λόγια, «τρεχάτε, ποδαρδία μου» για να προλάβουμε την υποβολή, γιατί αλλιώς θα στερεώσουμε από χρηματοδότηση. Η έκδοση νέων συντάξεων, μαζί με την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του κράτους, αποτελούν επιτακτική ανάγκη για να κινηθεί και η οικονομία και όχι μέσα για να εμφανίζονται κυβερνησιακά πλεονάσματα. ■

ΣΕ ΙΚΑ, ΔΗΜΟΣΙΟ, ΕΙΔΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Πρόωρη σύνταξη από 52 έως 57,5 ετών για 500.000 παλαιούς ασφαλισμένους

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatkos@e-typos.com

Πρόωρη σύνταξη από 52 έως 57,5 ετών κλειδώνουν πάνω από 500.000 παλαιό ασφαλισμένοι σε Δημόσιο, Ειδικά Ταμεία και ΙΚΑ.

Η έξοδος μπορεί να γίνει άμεσα ή αργότερα, χωρίς να αλλάξει το όριο ηλικίας που έχουν πιάσει με βάση τα «ένοσήματά τους» έως το 2012 και την πραγματική τους ηλικία είτε πριν είτε μετά τις 19/8/2015.

Το ποσό της σύνταξης θα υπολογιστεί με πέναλτι 6% για κάθε έτος που υπολείπεται από το όριο ηλικίας πλήρους σύνταξης. Η μείωση έχει πλάφόν το 30%, δηλαδή φτάνει μέχρι τα 5 έτη

από το όριο πλήρους συνταξιοδότησης ακόμη και αν η διαφορά είναι μεγαλύτερη, ενώ επιβάλλεται μόνο στο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης και όχι στο ποσό της εθνικής σύνταξης σύμφωνα με εγκύκλιο του υπουργείου Εργασίας.

Η συνολική σύνταξη (ανταποδοτική και εθνική) ανάλογα με τα χρόνια ασφάλισης και το μέσο μισθό για τα έτη από το 2002 μέχρι τη συνταξιοδότηση κυμαίνεται μεταξύ 450 και 750 ευρώ.

Το ένθετο «Ασφάλιση και Συντάξεις» δημοσιεύει σήμερα τον πλήρη οδηγό με τα όρια ηλικίας για την πρόωπη έξοδο σε όλα τα Ταμεία μισθωτών, καθώς και τις προϋποθέσεις που χρειάζονται οι ασφαλισμένοι για να αποχωρήσουν νωρίτερα με μειωμένη αντί πλήρη σύνταξη. ■

ΠΟΤΕ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΜΕ ΠΡΩΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΚΑ ΑΝΔΡΕΣ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Οι ηλικίες συνταξιοδότησης δεν μεταβάλλονται για όσους έχουν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις ασφάλισης και ενσήμων έως το 2012 και μέχρι τις 18/8/2015 είχαν και την ηλικία των 50 έως 60 ετών. Τα όρια ηλικίας για πρόωπη μεταβάλλονται όμως για όσους συμπληρώνουν τις ηλικίες των 50 έως 60 ετών από 19/8/2015 και μετά. Στις κατηγορίες γυναικών, μάλιστα, με 10.000 ένοσημα το πέναλτι πρόωρης εξόδου αντί 30% πέφτει στο 18%. Από το ΙΚΑ, παίρνουν πρόωπη σύνταξη πριν από τα 62 οι εξής κατηγορίες:

1 Μπότερες που ασφαλιστηκαν πριν από το 1993 και συμπλήρωσαν έως το 2012 τις 5.500 ημέρες ασφάλισης με ανήλικο παιδί. Οι ηλικίες που κατοχυρώνουν με αυτές τις προϋποθέσεις για την πρόωπη έξοδο είναι το 50ό έτος αν είχαν τις 5.500 ημέρες ασφάλισης με ανήλικο έως το 2010, το 52ο έτος αν συμπλήρωσαν τις ίδιες προϋποθέσεις το 2011 και το 55ο έτος αν οι 5.500 ημέρες συμπληρώθηκαν το 2012 με ανήλικο τέκνο. Το κλειδί που επισπεύδει, μάλιστα, την έξοδο είναι στα πλασματικά έτη. Αν μια ασφαλισμένη είχε 5.500 ημέρες το 2012, μπορεί να ανατρέξει στο 2011 και να αναγνωρίσει για αυτό

το έτος το χρόνο που απαιτείται ώστε να έχει τότε τις 5.500 ημέρες με ανήλικο τέκνο. Αυτομάτως κατεβαίνει 3 χρόνια και κατοχυρώνει το 52ο έτος αντί του 55ου έτους. Αυτό σημαίνει ότι αν η ασφαλισμένη κλείνει τα 55 το 2018 και έμεινε στις προϋποθέσεις του 2012, θα πάρει μειωμένη σύνταξη στα 61. Αναγνωρίζονται όμως πλασματικό χρόνο

μπορεί να έχει τις 5.500 ημέρες το 2011 και αυτομάτως κατοχυρώνει το όριο των 52 ετών και, επειδή το έχει συμπληρώσει πριν από τις 19/8/2015, βγαίνει άμεσα με πρόωπη σύνταξη, γλιτώνοντας 6 χρόνια. Ασφαλισμένη που είχε τις προϋποθέσεις του 2011 και έκλεισε τα 54 πριν από τις 19/8/2017 έχει επίσης θεμελιωμένο δικαίωμα για

πρόωρη σύνταξη από το 52ο έτος που το συμπλήρωσε πριν από τις 19/8/2015, δηλαδή πριν αλλάξουν τα όρια ηλικίας. Μπορεί, λοιπόν, να αποχωρήσει σήμερα στα 54, ενώ, αν επιλέξει να πάρει πλήρη, θα περμένει έως τα 64,5! Στην ουσία γλιτώνει 10 χρόνια από το όριο ηλικίας με την πρόωπη έξοδο. Το πέναλτι πρόωρης εξόδου θα είναι 30% και θα μπει στο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης. Η ασφαλισμένη μπορεί να επιλέξει να αποχωρήσει και το 2018 ή το 2019 χωρίς καμία αλλαγή γιατί έχει ήδη θεμελιωμένο δικαίωμα για πρόωπη σύνταξη. Αν συνταξιοδοτηθεί με 27 χρόνια και με αποδοχές 1.800 ευρώ, θα πάρει 286 ευρώ ανταποδοτική (μετά το πέναλτι 30%) και 384 ευρώ εθνική σύνταξη, δηλαδή 670 ευρώ τελικό ποσό. Με την εισφορά ασθενείας, η σύνταξη είναι στα 630 ευρώ το μήνα.

2 Γυναίκες που συμπληρώνουν έως το 2012 τις 10.000 ημέρες ασφάλισης δικαιούνται πρόωπη σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει όταν συμπληρώσουν τα 55, 56 και 56,5. Αντίστοιχα, πλήρη δικαιούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει όταν κλείνουν τα 57, 58 και 58,5. Σε αυτές τις περιπτώσεις γυναικών, το πέναλτι κατεβαίνει

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/10/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/10/2017

Σελίδα: 23

στο 18% αντί 30% και η πρόωρη σύνταξη γίνεται πιο ελκυστική. Περισσότερο κερδισμένες είναι όσες έκλεισαν τα 55 έως 56,5 πριν από τις 19/8/2015 έχοντας 10.000 ημέρες ασφάλισης έως το 2010 ή το 2011 ή το 2012. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη που είναι σήμερα 58 ετών και είχε 10.000 έσομα το 2011 έχει κατοχυρώσει το 56ο έτος για τη μειωμένη και το 58ο έτος για πλήρη. Αν έκλεισε τα 56 πριν από τις 19/8/2015, μπορεί να πάρει άμεσα πρόωρη σύνταξη. Υπάρχει όμως η πρόσθετη προϋπόθεση να έχει τα 5 τελευταία χρόνια 100 έσομα κάθε έτος, αλλιώς δεν θα μπορεί να βγάλει πρόωρη σύνταξη. Στην περίπτωση, δε, που

η ηλικία των 56 συμπληρώθηκε μετά τις 19/8/2015, τότε βγαίνει με πρόωρη σύνταξη, αλλά με νέο όριο ηλικίας που είναι 57,5 ετών. Η μείωση που θα έχει είναι 18%. Με τα 33 και πλέον έτη ασφάλισης και με ένα μέσο μισθό 1.300 ευρώ από το 2002 και μετά, παίρνει 326 ευρώ από την ανταποδοτική σύνταξη και 384 ευρώ εθνική, δηλαδή 710 ευρώ. Με την εισφορά ασθενείας, το ποσό είναι στα 668 ευρώ το μήνα. Όσες γυναίκες αυτής της κατηγορίας συμπληρώσουν τα 55 από το 2019 και μετά δεν θα μπορούν να αποχωρήσουν με πρόωρη παρά μόνο στο 62ο έτος, εκτός και αν στα 62 τους έχουν 12.000 έσομα για να πάρουν πλήρη σύνταξη.

3 Άνδρες με 10.000 έσομα έως το 2012 παίρνουν μειωμένη με αρχικό όριο το 60ό έτος της ηλικίας τους, ενώ από φέτος η έξοδος είναι στα 62. Για την αίτηση είναι απαραίτητο να έχουν την τελευταία πενταετία 100 έσομα κάθε χρόνο. Για αυτή την κατηγορία ασφαλισμένων συμφέρει η εξαγορά ενσήμων, ώστε, αντί για 10.000, να έχουν 10.500 έσομα στις κρίσιμες ημερομηνίες (2010 ή 2011 ή 2012). Με τα 10.500 έσομα, αλλάζοντας κατηγορία και, αντί για μειωμένη στα 62, παίρνουν πλήρη από τα 58,5 γιατί υπάγονται στα όρια ηλικίας του πίνακα 1 του νόμου 4336/2015 που ισχύουν για την 35ετία.

Παράδειγμα με πρόωρη από τα 55, αντί πλήρη στα 63,3:

Ασφαλισμένη στο ΙΚΑ με έσομα πριν από το 1993, που είναι σήμερα 55 ετών και είχε το 2011 ανήλικο παιδί και 5.500 ημέρες ασφάλισης, έχει θεμελιώσει δικαίωμα για να πάρει πρόωρη σύνταξη με την ηλικία των 52 ετών που τη συμπλήρωσε πριν από τις 19/8/2015 και έτσι δεν την πίνουν τα νέα όρια συνταξιοδότησης ως προς τη μειωμένη σύνταξη. Αντίθετα, αλλάζει η ηλικία

πλήρους σύνταξης, η οποία θα καθοριστεί με το όριο που θα ισχύει όταν κλείσει τα 57, γιατί αυτή την ηλικία κατοχύρωσε με ανήλικο και 5.500 έσομα το 2011 και θα πάρει σύνταξη με το νέο όριο που θα ισχύει όταν γίνει 57 ετών. Η ασφαλισμένη θα πιάσει τα 57 το 2019 και τότε το όριο για πλήρη σύνταξη είναι 63,3 ετών. Η διαφορά μεταξύ πρόωρης και πλήρους είναι τεράστια. Μπορεί να φύγει άμεσα στα 55 που είναι σήμερα και να γλιτώσει 8,3 έτη από

το να αποχωρήσει στα 63,3 με πλήρη. Αν ο μέσος μισθός της είναι 1.000 ευρώ και έχει 25 χρόνια, θα πάρει 208 ευρώ από την ανταποδοτική σύνταξη και 384 ευρώ από την εθνική σύνταξη. Το πέναλτι λόγω πρόωρης εξόδου είναι 30% και θα πέσει στο ποσό της ανταποδοτικής, δηλαδή θα πάρει 146 ευρώ (208-30%=146) και με τα 384 ευρώ της εθνικής θα έχει 530 ευρώ και μετά το 6% για την ασθένεια το τελικό ποσό σύνταξης είναι 498 ευρώ για πάντα.

Αν μείνει έως τα 63 και έστω με τον ίδιο μέσο όρο μισθού (1.000 ευρώ), θα έχει 33 έτη και θα πάρει πλήρη σύνταξη, η οποία θα είναι 690 ευρώ μικτά (306 ευρώ η ανταποδοτική και 384 ευρώ η εθνική) και 647 ευρώ μετά το 6% για ασθένεια. Τα 8 χρόνια δηλαδή θα της δώσουν 150 ευρώ παραπάνω, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει τον ίδιο μέσο μισθό (1.000 ευρώ), γιατί, αν οι αποδοχές της βγουν μικρότερες, θα πέσει και το ποσό της σύνταξης.

ΟΙ ΗΛΙΚΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΚΑ (ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΗΛΙΚΙΕΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ)

Μπότερες (με έσομα πριν από το 1993)

Με 5.500 ημέρες ασφάλισης και ανήλικο το 2010	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Για πρόωρη σύνταξη	Για πλήρη σύνταξη
50 ετών έως 18/8/2015	50	62,5-64
50 ετών έως 31/12/2015	55	64
50 ετών το 2016	56,9	65,6
50 ετών το 2017	58,5	67
50 ετών το 2018	60,2	67
50 ετών το 2019	61,10	67
50 από 1/1/2020	62	67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 55

Με 5.500 ημέρες ασφάλισης και ανήλικο το 2011	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Για πρόωρη σύνταξη	Για πλήρη σύνταξη
52 ετών έως 18/8/2015	52	63,3-64,6
52 ετών έως 31/12/2015	55	64,6
52 ετών το 2016	56,9	65,9
52 ετών το 2017	58,5	67
52 ετών το 2018	60,2	67
52 ετών το 2019	61,10	67
52 από 1/1/2020	62	67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 57

Με 5.500 ημέρες ασφάλισης και ανήλικο το 2012	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Για πρόωρη σύνταξη	Για πλήρη σύνταξη
55 ετών έως 18/8/2015	55	64,5-65,3
55 ετών έως 31/12/2015	56,6	65,3
55 ετών το 2016	58	66,2
55 ετών το 2017	59,6	67
55 ετών το 2018	61	67
55 ετών από 1/1/2019	62	67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 60

Γυναίκες

Με 10.000 ημέρες ασφάλισης το 2010	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Πρόωρη	Πλήρης
55 ετών έως 18/8/2015	55	59,6-60,9
55 ετών έως 31/12/2015	56,6	60,9
55 ετών το 2016	58	62
55 ετών το 2017	59,6	63,3
55 ετών το 2018	61	64,6
55 ετών από 1/1/2019	62	65,9-67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 57

Με 10.000 ημέρες ασφάλισης το 2011	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Πρόωρη	Πλήρης
56 ετών έως 18/8/2015	56	60,3-61,5
56 ετών έως 31/12/2015	57,5	61,5
56 ετών το 2016	58,9	62,6
56 ετών το 2017	60,2	63,8
56 ετών το 2018	61,6	64,9
56 ετών από 1/1/2019	62	65,11 - 67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 58

Με 10.000 ημέρες ασφάλισης το 2012	Ηλικία συνταξιοδότησης	
	Πρόωρη	Πλήρης
56,5 ετών έως 18/8/2015	56,5	60,8-61,8
56,5 ετών έως 31/12/2015	57,10	61,8
56,5 ετών το 2016	59,2	62,9
56,5 ετών το 2017	60,5	63,10
56,5 ετών το 2018	61,9	64,11
56,5 ετών από 1/1/2019	62	65,11 - 67

Για την πλήρη ελήφθησαν υπόψη τα αντίστοιχα όρια ηλικίας που ισχύουν όταν οι ασφαλισμένες συμπληρώσουν τα 58,5

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΑΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ 12.000 ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ. ΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ 12.000 ΗΜΕΡΕΣ, ΠΛΗΡΗΣ ΣΤΑ 67

ΠΟΙΟΙ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ 52 Ή 53 ΜΕ 25ΕΤΙΑ

Τα όρια ηλικίας για μειωμένη σύνταξη σε Δημόσιο, ΔΕΚΟ, τράπεζες, Ταμεία Τύπου

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Παράθυρο για σύνταξη από τα 52 και 53 με μειωμένη έχουν οι ασφαλισμένοι στο Δημόσιο και στα πρώην ειδικά ταμεία (ΔΕΚΟ, τραπεζών, Τύπου). Τα όρια ηλικίας καθορίζονται από το πότε οι υπάλληλοι έχουν την 25ετία και από το πότε συμπληρώνουν την ηλικία που θα έπαιρναν σύνταξη με το παλιό καθεστώς. Όσοι έχουν την 25ετία έως το 2012 και συμπλήρωσαν τα 50, 52, 55 μέχρι τις 18/8/2015 δεν επηρεάζονται από την αύξηση των ορίων ηλικίας που ισχύει για όσους πιάσουν τα 50, 52 και 55 μετά τις 19/8/2015. Η πρόωπη έξοδος σε πάρα πολλές περιπτώσεις αποδεικνύεται περισσότερο επικερδής από την πλήρη σύνταξη, υπολογίζοντας όλες τις παραμέτρους, δηλαδή τις εισφορές που θα πληρώνει ένας ασφαλισμένος μέχρι να πάρει πλήρη, το φόρο επί των αποδοκών του που είναι υψηλότερος σε σχέση με

το φόρο επί της σύνταξης, αλλά και το εφάπαξ που ήδη μειώνεται με ρυθμό 2% ετησίως και όσο πιο αργά πάρει κανείς σύνταξη τόσο μικρότερο θα είναι και το εφάπαξ λόγω των συνεχών περικοπών. Το παρακάτω παράδειγμα δείχνει πόσο συμφέρει το να πάρει κανείς πρόωπη αντί πλήρη σύνταξη. **►** Ασφαλισμένη σε Ταμείο ΔΕΚΟ και ηλικία 55 ετών το 2017 με 30 χρόνια σήμερα και με ανήλικο παιδί έως το 2012 που έκε τότε και την 25ετία. Εστω ότι έχει μικτές αποδοκές 1.900 ευρώ. Με την ηλικία που έχει σήμερα θα πάρει πλήρη ως μητέρα ανήλικου με προϋποθέσεις του 2012, δηλαδή το νέο όριο ηλικίας θα καθοριστεί από το 55ο έτος που κατοχύρωσε με ανήλικο και 25ετία το 2012, ενώ για τη μειωμένη το όριο που κατοχύρωσε είναι το 53ο έτος. **Σενάριο 1:** Αν επιλέξει την πλήρη σύνταξη θα αποχωρήσει όταν γίνει 59 ετών και 6 μήνες, δηλαδή θα βγει το 2021, και η σύνταξή της όπως και το εφάπαξ θα υπολογιστούν με τα δεδομένα που θα ισχύουν τότε στο

ασφαλιστικό, ενώ θα τρέχει ήδη (από το 2019 ή το 2020) και το μειωμένο αφορολόγητο στις 5.600 ευρώ. Εστω ότι μένει και φεύγει το 2021, που θα έχει 34 χρόνια, και έστω ότι ο μέσος όρος αποδοκών της από το 2002 και μετά βγαίνει στα 1.600 ευρώ. Η πλήρης σύνταξη θα είναι 515 ευρώ η ανταποδοτική και 384 ευρώ η εθνική, δηλαδή 899 ευρώ, μείον το 6% για την ασθένεια, ίσον 845 ευρώ προ φόρου. **Σενάριο 2:** Επιλέγει την πρόωπη σύνταξη και μπορεί να φύγει είτε άμεσα, αν έκλεισε τα 53 πριν από τις 19/8/2015, είτε στα 56,6, αν έκλεισε στα 53 μετά τις 19/8/2015, οπότε την πιάνει το νέο όριο ηλικίας. Από την στιγμή που είναι 55 ετών, η ηλικία πρόωρης σύνταξης είναι στη «χειρότερη» περίπτωση το 56ο έτος και 6 μήνες, δηλαδή σε ενάμιση χρόνο που θα έχει 31,5 χρόνια ασφάλισης. Το ποσό που θα πάρει είναι 448 ανταποδοτική και 384 ευρώ εθνική. Το πέναλτι πρόωρης εξόδου θα είναι 18% γιατί η ηλικία πρόωρης απέχει 3 έτη από την ηλικία πλήρους σύνταξης (56,6, αντί 59,6). Η μείωση 18% θα πέσει

στην ανταποδοτική και το ποσό θα είναι 448 ευρώ, μείον 18% ίσον 367 ευρώ. Μαζί με τα 384 ευρώ της εθνικής θα έχει σύνολο 751 ευρώ, μείον το 6% για ασθένεια, ίσον 706 ευρώ τελική σύνταξη. **Σύγκριση:** Φεύγοντας με πλήρη θα έχει δώσει για τα επόμενα 4 χρόνια περίπου 24.000 ευρώ σε ασφαλιστικές εισφορές (15% για κύρια σύνταξη, 3,5% επικουρική, 4% για εφάπαξ επί μισθού 1.900 ευρώ για 14 μήνες το χρόνο επί 4 χρόνια) για να πάρει στο τέλος 845 ευρώ σύνταξη στα 59,6 το 2021. Φεύγοντας με πρόωπη θα έχει δώσει στον επόμενο ενάμιση χρόνο περίπου 9.300 ευρώ σε εισφορές και θα πάρει 706 ευρώ σύνταξη στα 56,6 το 2018. Με πρόωπη γλιτώνει περίπου 15.000 ευρώ που θα έδινε σε εισφορές, ενώ θα κλειδώνει

και καλύτερο εφάπαξ το 2018 από αυτό που θα πάρει το 2021. **Παρατήρηση:** Και τα 845 ευρώ της πρόωρης σύνταξης, όπως και τα 706 ευρώ της πρόωρης, είναι χαμηλά ποσά σε σχέση με το μισθό των 1.900 ευρώ. Υπάρχει όμως το κέρδος των 15.000 ευρώ σε εισφορές (και άλλα τόσα σε φόρους) που βγάζει η πρόωπη έξοδος. **Συμπέρασμα:** Ο μισθός δεν είναι το μόνο μέτρο σύγκρισης για το αν κάποιος αποφασίζει πρόωπη έξοδο, αλλά και το τι θα γλιτώσει σε φόρους - εισφορές αν αποχωρήσει νωρίτερα. Όσο για τα ποσά πλήρους και μειωμένης, φαίνεται στο παράδειγμά μας ότι στην περίπτωση της πλήρους σύνταξης θα πληρωθούν στα επόμενα 4 έτη 15.000 ευρώ επιπλέον σε εισφορές, που θα αποδώσουν μόλις 139 ευρώ στη σύνταξη. ■

ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΠΗ ΕΞΟΔΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Οι άνδρες που συμπλήρωσαν 25ετία έως το 2010 (και δεν φτάνουν την 35ετία) αποχωρούν με πρόωπη με το όριο ηλικίας που ισχύει όταν κλείνουν τα 60. Οι γυναίκες με 25ετία έως το 2010 παίρνουν μειωμένη με το όριο που ισχύει όταν κλείνουν τα 55. **Παραδείγματα:** **►** Άνδρας υπάλληλος με 25ετία το 2010 (και με λιγότερα από 35 έτη έως το 2020), που είναι 60 ετών το 2017, θα πάρει μειωμένη στα 62. Αν έκε το 60ό έτος το 2016 βγαίνει στα 60,9.

► Γυναίκα υπάλληλος με 25ετία έως το 2010 και ηλικία 55 ετών μέχρι 18/8/2015 αποχωρεί άμεσα με πρόωπη. Αν έκε το 55ο έτος μετά τις 19/8/2015, βγαίνει στα 56,6, ενώ, αν κλείνει τα 55 το 2018, βγαίνει στα 58. Και στα δύο παραπάνω παραδείγματα το όριο για πλήρη σύνταξη χωρίς 35ετία είναι το 67ο έτος, ενώ με 35ετία από το 2020 και μετά βγαίνουν στα 61-62. Άνδρες και γυναίκες που συμπληρώνουν την 25ετία τα έτη 2011 και 2012 έχουν κοινά όρια

για πρόωπη σύνταξη που καθορίζονται από το πότε θα πιάσουν τις ηλικίες των 56 και 58 ετών αντίστοιχα. **Παραδείγματα:** **►** Υπάλληλοι με 25ετία το 2011 και ηλικία 56 ετών το 2017 θα πάρουν πρόωπη στα 60,2, ενώ, αν δεν έχουν 35ετία έως το 2021, θα πάρουν πλήρη είτε στα 67 είτε θα χρειαστούν 40 χρόνια για να πάρουν την πλήρη στα 62. **►** Υπάλληλοι με 25ετία το 2011 και ηλικία 56 πριν από τις 19/8/2015 παίρνουν πρόωπη οποτεδήποτε, ενώ για πλήρη θα περιμένουν έως

τα 66, εκτός αν έχουν 35ετία το 2021 για να αποχωρήσουν στα 61,5. **►** Υπάλληλοι με 25ετία το 2012 και ηλικία 58 το 2016 παίρνουν πρόωπη στα 60,3. Για πλήρη θα πρέπει να εξασφαλίσουν 7 χρόνια για να πιάσουν τα 37 έτη που προβλέπει ο νόμος για αυτή την κατηγορία. Αν πάρουν τα 7 πλασματικά «σήμερα», θα αποχωρήσουν με πλήρη στα 60,2. Τα 7 χρόνια όμως κοστίζουν 10% του μισθού για κάθε μήνα αν η αίτηση γίνει το 2017, 13,3% αν γίνει το 2018, 16,6% αν κάνουν αίτηση το 2019 και 20% αν κάνουν αίτηση από το 2020 και μετά.

Ορια ηλικίας για πρόωπη σύνταξη ανδρών - γυναικών από το Δημόσιο

Γυναίκες με 25ετία έως το 2010	
Έτος που συμπληρώνουν τα 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Έως 18/8/2015	55
Έως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
Από 1/1/2019	62

Άνδρες με 25ετία ως το 2010	
Έτος που συμπληρώνουν τα 60	Ηλικία συνταξιοδότησης
Έως 18/8/2015	60
Έως 31/12/2015	60,11
2016	61,9
Από 1/1/2017	62

Άνδρες και γυναίκες με 25ετία το 2011	
Έτος που συμπληρώνουν τα 56	Ηλικία συνταξιοδότησης
Έως 18/8/2015	56
Έως 31/12/2015	57,5
2016	58,9
2017	60,2
2018	61,6
Από 1/1/2019	62

Άνδρες και γυναίκες με 25ετία το 2012	
Έτος που συμπληρώνουν τα 58	Ηλικία συνταξιοδότησης
Έως 18/8/2015	58
Έως 31/12/2015	59,2
2016	60,3
2017	61,5
Από 1/1/2018	62

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/10/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/10/2017

Σελίδα: 25

■ ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΓΙΑ ΠΡΩΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΔΕΚΟ, ΤΡΑΠΕΖΩΝ Κ.ΛΠ.)

Τέσσερις κατηγορίες παίρνουν πρόωπη σύνταξη από τους ασφαλισμένους σε Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών και Τύπου, που είναι:

- ▶▶ Μπότερες με ανήλικο και 25ετία έως το 2012 σε Ταμεία ΔΕΚΟ-τραπεζών.
- ▶▶ Μπότερες με ανήλικο και 15ετία έως το 2012 (ασφαλισμένες πριν από το 1993 στο ΤΣΠΕΑΘ), καθώς και μπότερες με ανήλικο και 18,3 έτη ως το 2012 που είναι ασφαλισμένες στο ΤΑΤΤΑ.
- ▶▶ Γυναίκες -μόνο σε Ταμεία ΔΕΚΟ και τραπεζών- που είχαν κλείσει το 55ο έτος το 2011 ή το 2012 και έχουν με 25ετία, είτε πριν είτε μετά το 2013.
- ▶▶ Άνδρες -μόνο σε Ταμεία ΔΕΚΟ και τραπεζών- που έχουν 25ετία έως το 2012.

Παραδείγματα:

▶▶ Ασφαλισμένος που προσλήφθηκε στη ΔΕΗ το 1987 και έχει 25 έτη το 2012, ενώ συμπληρώνει το 60ό έτος το 2016 θα συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη όταν γίνει 61 ετών και 9 μήνες.

▶▶ Ασφαλισμένος που έχει σήμερα 32 χρόνια και είναι 59 ετών μπορεί να αναγνωρίσει μέχρι και 7 ηλιαστικά έτη ώστε να συμπληρώσει 40 χρόνια και όταν γίνει 62 να πάρει πλήρη σύνταξη.

Τα ίδια όρια ηλικίας για πρόωπη και πλήρη σύνταξη ισχύουν και για τις μπότερες ανηλικών στο ΤΣΠΕΑΘ με ασφάλιση πριν από το 1993 και με 15ετία έως το 2012.

Οι μπότερες στο ΤΑΤΤΑ με ένσημα πριν από το 1993 έχουν τα ίδια όρια ηλικίας για πλήρη ή για μειωμένη με τις μπότερες ασφαλισμένες στο ΙΚΑ πριν από το 1993. Για μπότερες στο ΤΣΠΕΑΘ, η σύνταξη είναι μόνον πλήρης αν έχουν ανήλικο έως το 2010 και βγαίνουν οποτεδήποτε αν έχουν ηλικία έως 50 ετών μέχρι 18/8/2015. Με ηλικία 50 ετών που συμπληρώνεται από 19/8/2015 και μετά και έχουν ανήλικο έως το 2010, το όριο συνταξιοδότησης για πλήρη ανεβαίνει στα 55 το 2015, στα 56,9 το 2016, στα 59,6 το 2017, στα 60,2 το 2018, στα 61,10 το 2019, στα 63,7 το 2020, στα 65,3 το 2021 και στα 67 για όσες κλείνουν τα 50 από το 2022 και μετά.

Πρόωπη σύνταξη μπότερων από ΔΕΚΟ-τράπεζες

Με 25ετία και ανήλικο το 2011		
Έτος που συμπληρώνουν τα 50	Ηλικία συνταξιοδότησης με πρόωπη έξοδο	Πότε παίρνουν πλήρη
Εως 18/8/2015	50	56,9-58,5
Εως 31/12/2015	55	58,5
2016	56,9	60,2
2017	58,5	61,10
2018	60,2	63,7
2019	61,10	65,3
Από 2020 και μετά	62	67

ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΑΝ ΕΧΟΥΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

Με 25ετία και ανήλικο το 2012		
Έτος που συμπληρώνουν τα 53	Ηλικία συνταξιοδότησης με πρόωπη έξοδο	Πότε παίρνουν πλήρη
Εως 18/8/2015	53	58-59,6
Εως 31/12/2015	56,6	59,6
2016	58	61
2017	59,6	62,6
2018	61	64
Από 2019 και μετά	62	65,6-67

ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΑΝ ΕΧΟΥΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

Μειωμένη σύνταξη μπότερων από Ταμεία Τύπου (ασφαλισμένες πριν από το 1993)

ΤΑΤΤΑ: Με 18,3 έτη και ανήλικο έως το 2011	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
50 ή 52 έως 18/8/2015	50, ή 52
50 ή 52 έως 31/12/2015	55
50 ή 52 το 2016	56,9
50 ή 52 το 2017	58,5
50 ή 52 το 2018	60,2
50 ή 52 το 2019	61,10
50 ή 52 από 1/1/2020	62

ΤΑΤΤΑ: Με 18,3 έτη και ανήλικο το 2012	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
55 έως 18/8/2015	55
55 έως 31/12/2015	56,6
55 το 2016	58
55 το 2017	59,6
55 το 2018	61
55 από 1/1/2019	62

ΤΣΠΕΑΘ: Με 15ετία και ανήλικο το 2011		
Έτος που συμπληρώνουν τα 50	Ηλικία συνταξιοδότησης με πρόωπη έξοδο	Πότε παίρνουν πλήρη
Εως 18/8/2015	50	56,9-58,5
Εως 31/12/2015	55	58,5
2016	56,9	60,2
2017	58,5	61,10
2018	60,2	63,7
2019	61,10	65,3
Από 2020 και μετά	62	67

ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΑΝ ΕΧΟΥΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

ΤΣΠΕΑΘ: Με 25ετία και ανήλικο το 2012		
Έτος που συμπληρώνουν τα 53	Ηλικία συνταξιοδότησης με πρόωπη έξοδο	Πότε παίρνουν πλήρη
Εως 18/8/2015	53	58-59,6
Εως 31/12/2015	56,6	59,6
2016	58	61
2017	59,6	62,6
2018	61	64
Από 2019 και μετά	62	65,6-67

ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΑΝ ΕΧΟΥΝ 40 ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟ «ΚΛΕΙΔΙ» ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΟΣ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟΥ Ή ΕΦΑΠΑΞ ΠΟΣΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

Πώς θα επιλέξετε το κατάλληλο ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΕΛΕΣΙΩΤΗ
avelesioti@e-typos.com

Σε... σταυρόλεξο για γερούς λύτες έχει μετατραπεί η επιλογή του κατάλληλου συνταξιοδοτικού προγράμματος, με τους ενδιαφερομένους να εστιάζουν την αναζήτησή τους κυρίως στα χρήματα που θα έχουν λαμβάνειν, εν ευθέτω χρόνω. Όπως, ωστόσο, σημειώνουν παράγοντες της ασφαλιστικής αγοράς, το «κλειδί» που εξασφαλίζει την καταβολή ενός εγγυημένου ή εφάπαξ ποσού είναι τα ασφαλιστήρια. «Το βασικό πλεονέκτημα που προσφέρουν τα ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα είναι η ευελιξία και η ανταποδοτικότητα. Τόσο η ηλικία συνταξιοδότησης όσο και το ποσό της ιδιωτικής σύνταξης και του εφάπαξ είναι πλέον επιλογή του ασφαλισμένου και ρυθμίζονται ανάλογα με το ποσό των εισφορών που μπορεί ο ίδιος βιώσιμα να υποστηρίξει», τονίζει στο «Ασφάλιση & Συντάξεις» ο διευθυντής του Ιδιωτική Συνταξη.gr, κ. Κωνσταντίνος Τόγιας, και προσθέτει: «Κατά το σχεδιασμό των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων παρατηρείται -κυρίως από τις τράπεζες- η πρακτική να επιλέγεται για τον ασφαλισμένο αναπροσαρμογή των εισφορών του κάθε έτος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι εισφορές να αυξάνονται ετησίως, με ένα ποσοστό που διαφέρει από εταιρία σε εταιρία και κυμαίνεται από 3% έως 4%».

Σύμφωνα με τον ίδιο, με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται, αφενός, η ενίσχυση μακροπρόθεσμα του προγράμματος και, αφετέρου, η ταυτόχρονη καταπολέμηση της επίδρασης του φαινομένου του πληθωρισμού. «Προσοχή, όμως, γιατί από αυτή την επιλογή, που πολλές φορές δεν γίνεται με επαρκή ενημέρωση προς τον ασφαλισμένο, ελλοχεύουν κίνδυνοι», εξηγεί ο κ. Τόγιας.

Προς επίρρωση, στον πίνακα 1 καταγράφεται η πορεία των εισφορών για ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα 20ετίας, με πρώτη καταβολή τα 1.000 ευρώ/έτος και αντίστοιχη αναπροσαρμογή 3%. Όπως προκύπτει, το πρόγραμμα στα 10 έτη θα έχει ξεπεράσει τα 1.300 ευρώ, στη 15ετία τα 1.500 ευρώ, ενώ λίγα έτη πριν από τη λήξη του τα 1.700 ευρώ. «Αυτή η σταδιακή αύξηση μπορεί μακροπρόθεσμα να καταστήσει μη βιώσιμο το πρόγραμμα, με αποτέλεσμα την

ακύρωση και ολική εξαγορά του από τον ασφαλισμένο», εξηγεί ο κ. Τόγιας και συνεχίζει: «Κανένα επιτόκιο, όσο υψηλό και να είναι, δεν σημαίνει τίποτα, εάν το πρόγραμμα δεν ολοκληρωθεί με επιτυχία. Στο πλαίσιο αυτό, καλό θα ήταν ο ασφαλισμένος να επιλέξει οι εισφορές να παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια, προκειμένου να διατηρεί ο ίδιος τον έλεγχό του, προγραμματίζοντας, έτσι, καλύτερα τα οικονομικά του».

Οι έκτακτες καταβολές λύση ενάντια στον πληθωρισμό

Την άποψη πως η αντιμετώπιση του φαινομένου του πληθωρισμού μπορεί να γίνει με σχεδιασμό προαιρετικών έκτακτων καταβολών εκφράζει ο επικεφαλής. «Πρόκειται για ενισχύσεις, οι οποίες είναι προαιρετικές και γίνονται από τον ασφαλισμένο με ένα εφάπαξ ποσό με εγγυημένο επιτόκιο, το οποίο προστίθεται στις ήδη συσσωρευμένες εισφορές του», εξηγεί χαρακτηριστικά ο διευθυντής

του Ιδιωτική Συνταξη.gr και συνεχίζει: «Με αυτόν τον τρόπο επιλέγει ο ίδιος τη χρονική στιγμή και το ποσό με το οποίο θα ενισχύσει το πρόγραμμά του, διατηρώντας, έτσι, τον απόλυτο έλεγχο, δίχως να διακινδυνεύει τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού του προγραμματισμού». Παράλληλα, διατηρεί το δικαίωμα να εξαγοράσει ξεχωριστά τις έκτακτες καταβολές σε μία περίπτωση ανάγκης και όχι ολόκληρο το πρόγραμμα, που, σύμφωνα με παράγοντες της ασφαλιστικής αγοράς, αρχίζουν να αποδίδουν μετά τη 10ετία, κατά συνέπεια όποιος διακόψει νωρίτερα θα καταγράψει ζημιά. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από έρευνα της Επιτροπής Ζωής, Συντάξεων και Υγείας της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), οι εξαγορές ατομικών ασφαλιστηρίων ζωής άγγιξαν πέρυσι τα 655 εκατ. ευρώ έναντι ποσού 264 εκατ. ευρώ, που κατέβηκαν οι ασφαλιστικές εταιρίες για αποζημιώσεις λόγω λήξης της ασφάλισης. Συνολικά,

δε, οι αποζημιώσεις των εταιριών, είτε από ρευστοποιήσεις είτε λόγω λήξης του χρόνου ασφάλισης είτε λόγω έλλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, διαμορφώθηκαν πέρυσι σε 1,3 δισ. ευρώ, ενώ στα 388 εκατ. ευρώ ορίστηκαν οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν σε ασφαλισμένους μέσω ομαδικών προγραμμάτων (τα 45 εκατ. ευρώ αφορούν σε «σπάσιμο συμβολαίου»). «Οι σταθερές εισφορές για το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα αντί της ετήσιας αναπροσαρμογής προσφέρουν σταθερότητα και προβλεψιμότητα για τα οικονομικά των ασφαλισμένων, μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό τις πιθανότητες διακοπής του προγράμματος στο μέλλον. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ζητήσουν από το σύμβουλό τους επιπλέον σχεδιασμό με έκτακτες καταβολές ασφαλιστηρίων ζωής, φαινόμενου του πληθωρισμού και περαιτέρω ενίσχυση του προγράμματος για αυξημένο ποσό εφάπαξ και σύνταξης», καταλήγει ο κ. Τόγιας. ■

Πίνακας 1

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ (σε ευρώ)
1	1.000
2	1030
3	1.060
4	1.092,73
5	1.125,51
6	1.159,27
7	1.194,05
8	1.229,87
9	1.266,77
10	1.304,77
11	1.343,92
12	1.384,23
13	1.425,76
14	1.468,53
15	1.512,59
16	1.557,97
17	1.604,71
18	1.652,85
19	1.702,43
20	1.753,51

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/10/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/10/2017

Σελίδα: 27

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ Δευτέρα 9 Οκτωβρίου 2017

ΑΣΦΑΛΙΣΗ & ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

7 27

ΑΠΑΝΤΑΜΕ
στις ερωτήσεις σας

Στείλτε τα ερωτήματά σας: Ελεύθερος Τύπος, Αγίας Λαύρας 2 & Σαρανταπόρου, Ν. Ηράκλειο, Τ.Κ. 14121 (Για το ένθετο «Ασφάλιση & Συντάξεις»), στο fax 210-8113001 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: asfallisi@e-typos.com

Δικηγορικό γραφείο «Μαργαρίτα Γ. Κάρδαρη» (Ικάρων 7-9, Π. Φάληρο Τ.Κ. 17563, τηλέφωνα: 210-9841260 και 6975731307)

ΤΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ «ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Γ. ΚΑΡΔΑΡΗ» ΔΙΝΕΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ «Ε.Τ.» ΕΓΚΥΡΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Με ένσημα από το 1973 σε ΙΚΑ και ΤΕΒΕ

Αντιλαμβανόμενος ότι είναι σχεδόν ανέφικτο στο να απαντάτε στα ερωτήματα του κάθε αναγνώστη, θερμή παράκληση, αναφορικά με το τελευταίο σας δημοσίευμα της 21/8/2017, δώστε μου μία περιεκτική απάντηση του πότε δικαιούμαι πλήρους συνταξιοδότησης, αφού πρώτα δείτε το επισυναπτόμενο ΧΛ (συνεχίζω και σήμερα να εργάζομαι, αλλά η θέση μου θεωρείται ως η πλέον επισφαλής). Θεόδωρος Δ. Χαλεπλής.

Αν. Βγαίνετε με δυο διατάξεις. Θα χρειαστεί αναγνώριση πλασματικού χρόνου είτε ως τις 12.000 ημέρες, για να πάρετε πλήρη στα 62, ή στα 66,2, με εξαγορά 1.430 ημερών ώστε να έχετε 10.000 ημέρες το 2012. Χωρίς εξαγορά, παίρνετε μειωμένη στα 62. ■

Ασφαλιστική κατάσταση ανά έτος-Ταμείο	Έτος	Ημέρες ασφάλισης	Μήνες ασφάλισης	Έτη ασφάλισης
ΙΚΑ	1973	61,00	2,44	0,20
ΙΚΑ	1974	190,00	7,60	0,63
ΙΚΑ	1975	66,00	2,64	0,22
ΣΤΡΑΤΟΣ	1976	0,00	0,00	0,00
ΣΤΡΑΤΟΣ	1977	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	1978	203,00	8,12	0,68
ΙΚΑ	1979	223,00	8,92	0,74
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1980	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1981	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1982	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1983	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1984	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1985	0,00	0,00	0,00
ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΣ	1986	0,00	0,00	0,00
ΤΕΒΕ	1987	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1988	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1989	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1990	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1991	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1992	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1993	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1994	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1995	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1996	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1997	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1998	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	1999	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2000	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2001	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2002	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2003	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2004	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2005	300,00	12,00	1,00
ΤΕΒΕ	2006	250,00	10,00	0,83
ΙΚΑ	2006	79,00	3,16	0,26
ΙΚΑ	2007	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2008	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2009	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2010	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2011	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2012	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2013	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2014	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2015	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2016	300,00	12,00	1,00
ΙΚΑ	2017	200,00	8,00	0,67
ΙΚΑ	2018	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2019	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2020	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2021	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2022	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2023	0,00	0,00	0,00
ΙΚΑ	2024	0,00	0,00	0,00
Αθροισμα>>>>		9972,00	398,88	33,24

Ασφαλισμένος σε δύο Ταμεία

Είμαι γεννηθείς στις 9/02/1966, παλαιός ασφαλισμένος (εγγραφή στο μητρώο του ΙΚΑ 29/07/1987) με 400 ημέρες ασφάλισης έως το 1995 στο ΙΚΑ. Από 12/1995 έως σήμερα ανελλιπώς ασφαλισμένος (πρώην ΤΣΑ, συνέχεια ΤΕΒΕ, συνέχεια ΟΑΕΕ). Από 04/2017 εργάζομαι και ως μισθωτός σε βιομηχανία. Η ερώτησή μου είναι: Αν συνεχίσω να ασφαλιζομαι και στα δύο Ταμεία (πρώην ΙΚΑ και πρώην ΟΑΕΕ), πότε βγαίνω σε σύνταξη, από έναν φορέα ή από δύο και αν χρειάζεται να αναγνωρίσω πλασματικά χρόνια. Μπεζεβέγκης Νίκος.

Αν. Συνταξιοδοτείστε στα 62 με 40 έτη ασφάλισης από τον τελευταίο φορέα στον οποίο θα είστε ασφαλισμένος και έχετε τη δυνατότητα να εξαγοράσετε έως και επτά πλασματικά έτη για τη συμπλήρωση των 40 ετών. Μειωμένη σύνταξη δικαιούσθε στο 62ο έτος, με την προϋπόθεση να ασφαλισέσθε τα τελευταία πέντε έτη, τουλάχιστον για 100 ημέρες κατ' έτος.

Χρειάζεται η ημερομηνία γέννησης

Εργάζομαι στο ΙΚΑ, είμαι ΠΕ από το 1989 και έχω ένσημα 5.500 το 2010 με ανήλικο. Εργάζομαι ακόμη. Πότε μπορώ να βγω στη σύνταξη; Πολ. Αμαλία

Αν. Για να απαντηθεί το ερώτημά σας πρέπει να γνωρίζουμε την ημερομηνία γέννησής σας. Αν είχατε συμπληρώσει τα 50 ή τα 55 πριν από την ισχύ του ν. 4336/2015 (12/08/2015), μπορείτε να πάρετε οποτεδήποτε μειωμένη ή πλήρη σύνταξη, αντίστοιχα. Διαφορετικά έχετε επηρεασθεί από την εξέλιξη των ορίων της ηλικίας που προβλέπει ο πίνακας 2 του παραπάνω νόμου.

Δημοτικός υπάλληλος με ΙΚΑ από το 1978

Ονομάζομαι Αναστασίου Βασίλης. Έχω γεννηθεί την 28η-09-1959. Υπηρετώ σε ΟΤΑ από τη 17η-12-1987. Πρώτη ασφάλιση στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) από 1ης/7/1978, με συνολικό χρόνο 8 μήνες. Στρατιωτική θητεία: 1 χρόνος. Παρακαλώ να μου γνωρίσετε: Α) Πότε μπορώ να συνταξιοδοτη-

θώ, με πρόωπη ή κανονική σύνταξη; Β) Ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να εξαγορασθεί ή αναγνωρίζεται αυτοδικαίως χωρίς εξαγορά; Γ) Η στρατιωτική μου θητεία δύναται να εξαγορασθεί κατά τη στιγμή της αίτησής μου για συνταξιοδότηση; Η πρέπει από πριν; Εχω ένα παιδί ενήλικο (30 ετών). Αν χρειαστεί μπορώ να εξαγοράσω χρόνο στρατού και παιδιού, δηλαδή συμπληρώνοντας τα 61 και 6 μήνες.

Αν. Συμπληρώνετε την 25ετία στο 2011. Θα συνταξιοδοτηθείτε σύμφωνα με τα νέα όρια που προβλέπει ο πίνακας 1 του ν. 4336/2015, αφού συμπληρώσετε και τα 36 έτη ασφάλισης εξαγοράζοντας χρόνο στρατού και παιδιού, δηλαδή συμπληρώνοντας τα 61 και 6 μήνες.

Βγαίνει με 37ετία

Διαβάζοντας τους πίνακες και τα άρθρα σας σχετικά με τα όρια συνταξιοδότησης, θέλω να ρωτήσω πότε μπορώ να βγω σε σύνταξη. Είμαι γεννημένος την 1η -11-1961. Έχω ένσημα ΙΚΑ από τις 2-5-1980 έως 3-5-1991 (εκτός από 15 μήνες που ήμουν φαντάρος, 4ος-1981 έως 7ος -1982, για τα οποία έχω κάνει αίτηση για εξαγορά πλασματικού χρόνου). Από 16-7-1991 μέχρι και σήμερα είμαι δημοσιοδικαστικός υπάλληλος. Για 3 μήνες δεν είχα ανήλικο παιδί το 2011 (είχε γεννηθεί 2-9-1992 και είχε ενπλικιωθεί). Με τον παλιότερο νόμο έβγαίνα σε σύνταξη με 37 έτη ανεξαρτήτως ηλικίας ή 68 ετών. Τώρα πότε θα βγω σε σύνταξη; Τρύφων Κυριαζόπουλος, Τρίπολη.

Αν. Λόγω συμπλήρωσής της 25ετίας στο 2010 και εξαγοράζοντας μόνο στρατιωτική θητεία, συνταξιοδοτείστε με 37 έτη ασφάλισης στο σύνολο, αλλά έχει πλέον καταργηθεί η δυνατότητα της συνταξιοδότησης άνευ ορίου ηλικίας. Με το νέο όριο ηλικίας που προβλέπει για τη δική σας περίπτωση ο πίνακας 1 του ν. 4336/2015, συνταξιοδοτείστε στα 57 και οκτώ μήνες, με τη συμπλήρωση των 37 ετών στο 2017 ή στα 58 και έξι μήνες με τη συμπλήρωση των 57 ετών στο 2018. ■

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ ΕΝΘΕΤΟΥ «ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ»

Όσοι δεν επιθυμούν τη δημοσιοποίηση του ονοματεπώνυμους τους μπορούν, στις ερωτήσεις τους προς το ένθετο «ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ», να αναφέρουν μόνο τα αρχικά γράμματα του ονόματος και του επωνύμου τους, ώστε να γνωρίζουν αμέσως και την απάντηση που τους αφορά.

**ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΦΥΓΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΓΙΔΑ ΤΩΝ «100 ΕΝΣΗΜΩΝ» ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1993
Ποια Ταμεία δίνουν πρόωρη σύνταξη στα 62 με 15ετία**

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Πρόωρη σύνταξη στο 62ο έτος της ηλικίας τους παίρνουν όλοι όσοι πρωτοασφαλίστηκαν από 1ης/1/1993 και μετά σε ΙΚΑ, ειδικά ταμεία (ΔΕΚΟ-τραπεζών κ.λπ.), καθώς και στα Ταμεία των ελευθέρων επαγγελματιών και επιστημόνων (ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ) και στο Δημόσιο.

Στο Δημόσιο απαιτούνται 25 έτη για μειωμένη σύνταξη, ενώ σε όλους τους άλλους φορείς αρκούν 15 έτη.

Η παγίδα όμως που υπάρχει στο καθεστώς της πρόωρης για όσους δεν έχουν σίγουρη και σταθερή εργασία, είτε είναι πριν είτε μετά το 1993 ασφαλισμένοι, είναι στα ένησημα που χρειάζονται για την τελευταία πενταετία πριν από το 62ο έτος.

Στο ΙΚΑ, για παράδειγμα, όσοι έχουν τον ελάχιστο χρόνο των 15 ετών (4.500 ένησημα) για να πάρουν πρόωρη σύνταξη στα 62 θα πρέπει να έχουν 100 ημέρες ασφάλισης κατ' έτος την τελευταία 5ετία.

Η προϋπόθεση αυτή δυσκολεύει όσους έχουν μείνει άνεργοι επί μακρό διάστημα, αλλά και όσους εργάζονται μεν αλλά συμπληρώνουν λιγότερα από 100 ένησημα ανά έτος στην τελευταία πενταετία πριν από το 62ο έτος.

Ο τρόπος για να αποφύγουν την παγίδα των «100 ένησημων» είναι στα ένησημα της ανεργίας που μετρούν στα 100 ανά έτος αλλά και σε τυχόν ένησημα από επιδοτούμενη ασθένεια τα οποία πιάνονται για να συμπληρωθούν τα 100 ανά έτος στη μειωμένη σύνταξη.

Η προϋπόθεση των 100 ένησημων ανά έτος δεν ισχύει για τη μειωμένη σύνταξη μπέτερον, από ΙΚΑ και ειδικά ταμεία. Αντίθετα, τα ένησημα αυτά ζητούνται από όσους αποχωρούν από το ΙΚΑ στα 62 έχοντας τουλάχιστον 4.500 ημέρες ασφάλισης, καθώς και από τους ασφαλισμένους που έχουν 10.000 ημέρες ασφάλισης και επιλέγουν την πρόωρη σύνταξη με όρια ηλικίας χαμηλότερα και από τα 62, αν είχαν τις 10.000 ημέρες συμπληρωμένες έως το 2012, ενώ στην περίπτωση που οι 10.000 ημέρες συμπληρώνονται από το 2013 και μετά παίρνουν μειωμένη μόνο στο 62ο έτος.

Οι ασφαλισμένες που συμπλήρωσαν το 55ο έτος το 2011 ή το 2012 και έχουν ήδη 12 έτη (3.600 ημέρες ασφάλισης) μπορούν να αναγνωρίσουν και χρόνο σπουδών, παιδιών, γονικής άδειας κ.λπ. για να συμπληρώσουν τις 4.500 ημέρες ασφάλισης για μειωμένη σύνταξη κατοχυρώνοντας το όριο ηλικίας των 56 και 57 ετών αντίστοιχα.

Και εδώ όμως είναι απαραίτητο να έχουν 100 ημέρες κάθε χρόνο την τελευταία πενταετία πριν να υποβάλουν αίτηση. ■

ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΤΑ 100 ΕΝΣΗΜΑ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΜΕ ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Οι χρόνοι ανεργίας ή και ασθένειας θεωρούνται «συντάξιμοι» για όσο διάστημα οι ασφαλισμένοι επιδοτήθηκαν λόγω ανεργίας ή και ασθένειας.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να συμπληρωθούν οι 100 ημέρες για τα 2 από τα 5 έτη που ζητά ο νόμος. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη 62 ετών σήμερα που είχε 7.000 ένησημα έως το 2015 και έμεινε άνεργη χρειάζεται να έχει 100 ένησημα ανά έτος για τα έτη 2016, 2015, 2014, 2013 και 2012.

Δεδομένου ότι έχει ανεργία το 2015 και το 2016, μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ημέρες που επιδοτήθηκε για να συμπληρωθούν τα 100 ένησημα στην κάθε χρονιά. Αν δεν επαρκούν, όμως, θα χάσει το δικαίωμα και το πιο πιθανό είναι να οδηγηθεί για σύνταξη στα 67, που θα είναι πλήρης. Υπάρχει και η επιλογή της ασφάλισης με εργόσημο όμως σε συνδυασμό με τα ένησημα από ανεργία. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη που έχει τα 70 ένησημα από επιδοτούμενη ανεργία το 2017 μπορεί να κάνει ασφάλιση με εργόσημο και να συμπληρώσει άλλα 30 για να έχει 100. Τα 30 ένησημα με εργόσημο μπορεί να τα πάρει οποιοσδήποτε θέλει να

την εμφανίσει ως περιστασιακά εργαζόμενη και το κόστος θα βαρύνει την ίδια, δεδομένου ότι θα τα χρησιμοποιήσει για να συμπληρώσει τα 100 που λείπουν για την πρόωρη σύνταξη. Στα Ταμεία των ΔΕΚΟ και τραπεζών, αντί για 100 ένησημα, αναζητούνται 500 ημέρες στην τελευταία 5ετία για τις κατηγορίες των ασφαλισμένων που έχουν 25ετία και δεν συνταξιοδοτούνται με διατάξεις ανηλικών ή με 35ετία.

Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι γυναίκες που έκλεισαν τα 55 είτε στα έτη 2011 και 2012 είτε μετά το 2013. Όσες είχαν το 55ο έτος έως το 2012 βγαίνουν οποτεδήποτε με μειωμένη, αλλά δεν θα πρέπει να έχουν διακόψει την εργασία τους ούτε λόγω εθελουσίας εξόδου. Αν υπάρχει διακοπή, χωρίς να συμπληρώνονται οι 500 ημέρες συνεχόμενης απασχόλησης στην τελευταία 5ετία, θα χάσουν το δικαίωμα για πρόωρη και θα οδηγηθούν στα 67.

Τι ισχύει για νέους μετά το 1993 ασφαλισμένους

Για όλους όσοι πρωτοασφαλίστηκαν από 1/1/1993 και μετά, σε οποιοδήποτε Ταμείο, τα όρια συνταξιοδότησης έχουν καθοριστεί στα 62 με 40

έτη, για πλήρη σύνταξη, ή στα 67 με πλήρη και στα 62 με μειωμένη σύνταξη εφόσον έχουν τουλάχιστον 15 έτη (25 για το Δημόσιο).

Για τους νέους μετά το 1993 ασφαλισμένους προβλέπεται η εξαγορά έως και 7 πλασματικών ετών, αφού προηγουμένως έχουν 3.600 ημέρες από πραγματική ασφάλιση.

Για τη μειωμένη απαιτούνται 750 ημέρες πραγματικής ασφάλισης συνολικά στην τελευταία 5ετία, χωρίς να εξετάζεται αν έχουν 100 ή 300 ένησημα το χρόνο. Στα 62 τους δηλαδή θα πρέπει να εμφανίσουν ότι στην τελευταία πενταετία έχουν εργαστεί και ασφαλιστεί για 750 ημέρες που μπορεί να είναι από εργασία 2,5 ετών (300+300+150=750 ένησημα) και όχι κατ' ανάγκην από εργασία και στα 5 έτη.

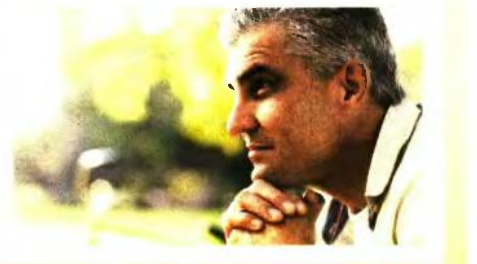
Και σε αυτή την περίπτωση πιάνονται στα 750 ένησημα οι μέρες επιδοτούμενης ανεργίας και ασθένειας. Οι νέοι ασφαλισμένοι μετά το 1993 που εργάζονται με καθεστώς βαρέων και ανθυγιεινών βγαίνουν στα 62 με πλήρη σύνταξη, αρκεί να συμπληρώσουν σε ειδικότερες βαρέων 3.375 ημέρες εργασίας και συνολικά 4.500 ημέρες με ένησημα στη μικτή ασφάλιση.

ΙΚΑ: Σύνταξη γήρατος με τουλάχιστον 4.500 ημέρες ασφάλισης

Πλήρης		
Ηλικία	Ημέρες ασφάλισης	Ηλικία συνταξιοδότησης
65 ετών	4.500	65
Μέχρι 2012	4.500	65
Μετά το 2013	4.500	67

Μειωμένη σύνταξη		
Ηλικία	Ημέρες ασφάλισης (*)	Ηλικία συνταξιοδότησης
60 ετών	4.500	60
Μέχρι 2012	4.500	60
Μετά το 2013	4.500	62

* Στη μειωμένη σύνταξη χρειάζονται 100 ένησημα και έτος για μια πενταετία ως την ηλικία συνταξιοδότησης

TA NEA ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

Ελλάδα

14

ΣΤΟ ΓΚΕΤΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΑΘΛΙΩΣΗΣ

Μόλυνση εκτός ορίων, υψηλή ανεργία, παραβατικότητα, καταπατήσεις ιδιοκτησιών και χημικά απόβλητα έχουν μετατρέψει την καρδιά του Θριάσιου Πεδίου σε πόλη - εφιάλτη

ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΛΙΑΤΣΟΥ

Τα αυτοκίνητα μποτιλιαρισμένα στο φανάρι της Λεωφόρου ΝΑΤΟ, όπως κάθε μέρα νορίς το πρωί. Τα λεωφορεία κατεβάζουν τους βιομηχανικούς εργάτες λίγα μέτρα πιο κάτω. Η φωτιά στα φουγάρα της Χαλυβουργικής καιει ασταμάτητα. Η μυρωδιά από τα διυλιστήρια καίει τα ρουθούνια.

Είμαστε στην καρδιά της μεγαλύτερης πεδιάδας της Δυτικής Αττικής. Στο Θριάσιο Πεδίο που κάποτε η εύφορη γη του τάιζε όλο το Λεκανοπέδιο, σήμερα έχει συγκεντρωθεί το 40% της βαριάς βιομηχανίας όλης της χώρας. Εικοσι τέσσερις από τις πιο ρυπογόνες βιομηχανικές μονάδες υψηλού κινδύνου που υπάγονται στην οδηγία Seveso (η οποία καθορίζει όρους και μέτρα για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών) έχουν εγκατασταθεί εδώ. Οι 19 στον Ασπρόπυργο.

45.000 ψυχές ζουν σήμερα στον Ασπρόπυργο, την πολυπληθέστερη πόλη του Θριάσιου Πεδίου. Ξεχωρισμένοι από όλους, Δήμος και Περιφέρεια οχυρωμένοι πίσω από τη σύγκρουση αρμοδιοτήτων ακομή και για τα αιωνότητα και η Πολιτεία αποουα.

Κάτι η διαπλοκή σε κάθε επίπεδο, κάτι τα με γάλα συμφέροντα που συνωστίζονται στην περιοχή, έχουν μετατρέψει τον Ασπρόπυργο σε μια πόλη όπου όλα επιτρέπονται. Με την ασοδοσία να οργιάζει.

Στον Ασπρόπυργο υπάρχει μια περιοχή που οι ντόπιοι τη λένε «αχαρικήτηριση» και μας ελπιούν το γιατί: «Εδώ μπορείς να βρεις τα πάντα. Από ένα κουτί σπέρτα μέχρι ένα F16». Εμείς πάντως είδαμε και εργοστάσιο κτισμένο κυριολεκτικά μέσα σε ποτάμι (του Αγίου Γεωργίου) που έχει στερέψει φυσικά.

Μια τοξική βόμβα

Χημικά απόβλητα και μπάζα ρίχνει ο καθένας όπου θέλει. Επιχειρήσεις χωρίς άδεια, επιχειρήσεις - βιτρινα για παράνομα οκρπατιζιδικα ξεφουφρώνουν από το πουθενά.

Δίπλα στο χωράφι που φυτεύει ο γεωργός μεροπλιά, στον παραπόταμο του Αγίου Γεωργίου, κινούνται τα απόβλητα από επιχειρήσεις βυροδοφίας. Στη κοίτη του υπήρχαν έγχρωμα νερά αν και την ημέρα που επισκεφθήκαμε την περιοχή δεν είχε βρέξει. Η ταμπέλα μας προειδοποιεί ότι η διέλευση γίνεται με δική μας ευθύνη. «Ποτάμι της μαύρης ώρας» το ονομάζουν οι ντόπιοι, καθώς με τις βροχές πλημμυρίζει και κινδυνεύουν οι άνθρωποι να πνιγούν.

Είμαστε στο Μούκι, την καλύτερη περιοχή κάποτε, γιατί είχε νερό και καλλιέργειες. Δίπλα στο κτήμα με τις φυστικές, υπάρχουν όγκοι από καμένα λάδια και τεράστια κοντέινερς με άγνωστο περιεχόμενο. Χωρίς εξέδους διαφυγής, μεγάλες βιομηχανίες δίπλα δίπλα. Τα Διυλιστήρια, η Χάλυψη και η μεγαλύτερη

Ασπρόπυργος

Η σκοτεινή πλευρά της Δυτικής Αττικής

επιχείρηση τοξικών αποβλήτων, η ΠΟΛΥΕΚΟ ΑΕ. Και πιο δίπλα, γήπεδο ποδοσφαίρου για να παίζουν μπάλα τα παιδιά. Εδώ και το μαντήρι με τα πρόβατα ενός κτηνοτρόφου, μιας και η περιοχή είναι χαρακτηρισμένη αγροτική. Εδώ και το γήπεδο σκοποβολής που έφτιαξαν πρόσφατα. Δίπλα στα πρόβατα.

Οι μάντρες των εργοστασίων φτάνουν χωρίς υπερβολή μέχρι μέσα στις αυλές των σπιτιών. Η ρυμιοτομία είναι λέξη άγνωστη. Εκτάσεις καταπατημένες, αυθαίρετη δόμηση, καταυλισμοί, παράγκες, τράγκες και ακουπίδια. Όλα στον υπερθετικό βαθμό.

Δύο διυλιστήρια, δύο χαλυβουργίες, δυο υπερτάδικα, Τίταν, Χάλυψη, η Πετρογκάζ που γετνιάζει με τα διυλιστήρια, βιομηχανία πυρομαχικών, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης προϊόντων πετρελαίου, χημικές βιομηχανίες, βιοτεχνίες πλαστικών, επιχειρήσεις logistics. Το ένα εργοστάσιο πάνω στο άλλο. Εάν γίνει ατύχημα:

«Πριν έρθουν οι μεγάλες βιομηχανίες εδώ, μας λέει ο δημοτικός σύμβουλος Αλέξανδρος Τσοκάνης, είχε κατατεθεί επίσημα μελέτη στα πρακτικά του Δημοτικού Συμβουλίου που έλεγε ότι σε περίπτωση έκρηξης, το Θριάσιο Πεδίο θα εξαλωθεί, το Αιγώλεω και το Χαϊδάρι θα εξαλωθούν και η μοναδική διαφυγή είναι τα Δερβενοχώρια».

Με έναν προϋπολογισμό 50 - 60 εκατομμυρίων ευρώ, αφού παίρνει αντισταθμιστικά οφέλη από τα εργοστάσια και τον ΧΥΤΑ και με 12 εκατομμύρια αποθεματικό, ο Δήμος Ασπρόπυργου είναι από τους πλουσιότερους δήμους της Αττικής. Πώς γίνεται σε έναν τόσο πλούσιο δήμο οι άνθρωποι να πεινούν; Κι όμως.

Περίπου 2.500 οικογένειες ζουν με το επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ 700 άνθρωποι τρέφονται από το Κοινωνικό Παντοπωλείο του δήμου.

Ναι, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας καταγράφονται σήμερα στη Δυτική Αττική, αφού

σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ αγγίζουν το 25%. Στον Ασπρόπυργο οι άνεργοι ξεπερνούν το 28%, λέει ο δήμαρχος Νίκος Μελετίου.

Αν εξαίρεσει κανείς κάποιες δυναμικές μονάδες πτηνοτροφίας και κτηνοτροφίας στα Μέγαρα και στη Μάνδρα, ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας που άλλοτε κυριαρχούσε στην περιοχή, σήμερα έχει αποδυναμωθεί.

Τα προβλήματα υγείας

Οι άνθρωποι στον Ασπρόπυργο ζουν από τα εργοστάσια και πεθαίνουν από αυτά. Δεν υπάρχει άνθρωπος στη πόλη που να μην έχει έναν καρκινοπαθή στην οικογένεια. Άλλος σύζυγο, άλλος πατέρα, πεθερό, αδελφό ή συγγενή. Όλοι έχουν να διηγούνται την προσωπική τους περιπέτεια. Με τα αναπνευστικά προβλήματα να θερίζουν κι αυτά.

Το μοναδικό κέντρο υγείας το πήρανε από τον Ασπρόπυργο και το μετέφεραν στην Ελευ-

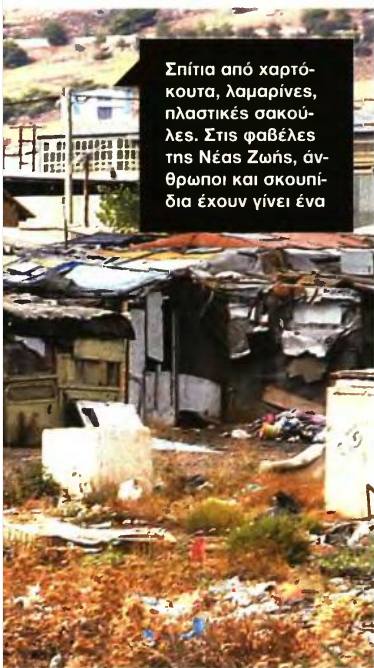

19 από τις πιο ρυπογόνες βιομηχανικές μονάδες υψηλού κινδύνου όλης της χώρας έχουν εγκατασταθεί στον Ασπρόπυργο, ενώ σε ολόκληρο το Θριάσιο Πεδίο οι βιομηχανίες φθάνουν τις 24, αριθμός που αντιστοιχεί στο 40% της βαριάς βιομηχανίας όλης της χώρας

28% οι άνεργοι στην περιοχή του Ασπρόπυργου, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ, στη Δυτική Αττική καταγράφεται ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε ολόκληρη την Ελλάδα που φθάνει το 25%

50% περίπου των παιδιών στον Ασπρόπυργο, μόλις τελειώσουν το δημοτικό, εγκαταλείπουν το σχολείο. Μετά την Ξάνθη και την Κομοτηνή, η Δυτική Αττική έχει τα υψηλότερα ποσοστά σχολικής διαρροής σε όλη τη χώρα

Σπίτια από χαρτόκουτα, λαμαρίνες, πλαστικές σακούλες. Στις φαβέλες της Νέας Ζωής, άνθρωποι και σκουπίδια έχουν γίνει ένα

Αριστερά: Ο Σάββας Λευκόπουλος πλήρωσε 450 ευρώ ΕΝΦΙΑ για ένα σπίτι φτιαγμένο από τσιμεντόλιθους και λαμαρίνες

Κάτω: «Δεν μπορούμε να περάσουμε από τη βρωμιά, ντροπήμαστε. Δεν είναι αυτή η Ελλάδα» λέει η Μαρία Μαγκιώρου στη συνάντηση των «ΝΕΩΝ» Ολυμπία Λιάτσου

είναι όπου υπάρχει κι άλλο Κέντρο Υγείας και το Θριάσιο Νοσοκομείο. «Ήταν απόφαση του υπουργείου να συσυννοηθούν τα δύο κέντρα υγείας» μας λέει ο δήμαρχος.

Τις νύχτες αυτοκίνητα σταματούν στα χωράφια και πετάνε βαρέλια με τοξικά απόβλητα μέσα στον πολεοδομικό ιστό της πόλης. Κάθε μέρα φτάνουν τέτοιες καταγγελίες στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Εδώ δεν έχει τόπο να σταθείς...

Και σαν να μην έφταναν αυτά, περιφερόμενοι Ρομά που έχουν εγκατασταθεί στον Ασπρόπυργο λόγω του ΧΥΤΑ, έχουν μετατρέψει σε γκέτο μεγάλες περιοχές της πόλης. Στη Νέα Ζωή και τα Νεόκτιστα η εγκληματικότητα οργάνων και ο φόβος κρατά τους ανθρώπους μέσα στα σπίτια μόλις πέσει το σκοτάδι.

Μια πόλη γεμάτη εργοστάσια, με την ανεργία να θερίζει. Όσα εργοστάσια ήρθαν εδώ από αλλού, έφεραν μαζί και τους εργάτες τους. Το κριτήριο της εντοπιστικότητας δεν μετρήθηκε μέχρι πριν από αρκετά χρόνια. Ακόμη και τα ΕΛΠΕ, που η μάντρα τους ακουμπάει σχεδόν στα σπίτια στα Νεόκτιστα, ελαχιστους ντόπιους απασχολούν στις εγκαταστάσεις τους. Το ίδιο και με το εργοστάσιο της ΔΕΗ. «Ότε ρεύμα πιο φθηνό δεν μας δίνουν» λένε οι κάτοικοι που ζουν με τους γιγάντιους πυλώνες να κρύβουν τον ήλιο πάνω από τα κεφάλια τους.

Εκτός από την υψηλή ανεργία, την εκτός ορίων μόλυνση, την παραβατικότητα, τους παράνομους καταυλισμούς, τις καταπατήσεις ιδιοκτησιών, την ανεξέλεγκτη ρύπανση κημιών αποβλήτων και μπαζών, η Δυτική Αττική έχει ακόμη ένα ρεκόρ. Μετά τη Ξάνθη και την Κομοτηνή, έχει τα υψηλότερα ποσοστά σχολικής διαρροής σε όλη τη χώρα. Σχεδόν το 50% των παιδιών στον Ασπρόπυργο, μόλις τελειώσουν το δημοτικό, εγκαταλείπει το σχολείο.

Είναι άραγε χωρίς σημασία το γεγονός ότι στον Ασπρόπυργο η Χρυσή Αυγή στις εκλογές του Ιανουαρίου του 2015 πήρε το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό της (14,54%) πανελλαδικά;

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Οι φαβέλες μιας... Νέας Ζωής

ΕΝΑΣ ΑΠΕΡΑΝΤΟΣ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΣ δίπλα σε εργοστάσια. Σπίτια από χαρτόκουτα, λαμαρίνες, πλαστικά. Είμαστε στις φαβέλες της Αττικής. Χωρίς νερό, χωρίς ρεύμα, χωρίς τουαλέτες. Σκουπίδια κι άνθρωποι έχουν γίνει ένα. Οικισμός Νέα Ζωή.

Στα 500 μέτρα από το 7ο Δημοτικό Σχολείο, είναι η καρδιά της χωματερής. Αντρες, γυναικες, ακόμα και μικρά τσιγγανόπουλα βουτάνε στην κυριολεξία μέσα στο βουνό με τις σακούλες, ψάχνοντας στα σκουπίδια για μικρούς «θησαυρούς». Και να σκεφτεί κανείς ότι η περιοχή ονομάστηκε Νέα Ζωή γιατί ήταν η πιο καθαρή. Τώρα είναι άντρο ναρκωτικών και ελέγχεται αποκλειστικά από τις συμφορίες των Ρομά.

Αρχικά, η περιοχή κατοικήθηκε από το ποντιακό στοιχείο που ήρθε εδώ τη δεκαετία του '90, του πούλησαν αγροτεμάχια και το άφησαν στη μοίρα του. Δεν έβλαν την περιοχή στο σχέδιο πόλης. Άρχισαν έτσι οι άνθρωποι να χτίζουν σιγά σιγά μοναχοί τους. Και μετά ήρθαν τα πρόσθια. Απέκτιψε έτσι η περιοχή φτηνή εργατική δύναμη και όλοι δούλευαν στα εργοστάσια για ένα κομμάτι ψωμί. Η μυρωδιά από καμένα λάστικα είναι έντονη παντού. Οι Ρομά καιναι τα λάστικα για να πάρουν το σίδερο που έχουν μέσα και να το πουλήσουν, αλλά και για να δώσουν «σήμα» ότι έχουν φέρει καινούργιο εμπόρευμα ναρκωτικών, να έρθουν να αγοράσουν.

€450 ΕΝΦΙΑ ΓΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΟΛΙΘΟΥΣ. Ο Σάββας Λευκόπουλος ήρθε από τη Σοβιετική Ένωση. Εκεί δούλεε αγρότης σε τρακτέρ και έπαιρνε 40 ρούβλια τον χρόνο. Εγκαταστάθηκε στη Νέα Ζωή κι άρχισε να φτιάχνει ένα σπίτι για να βάλει μέσα την οικογένειά του. «Το έχτισα μόνος μου με τα χέρια μου όταν δεν υπήρχε τίποτα εδώ. Τρώγαμε ψωμί κι ελιές, κρέας δεν αγοράζα, αλλά τα παιδιά μου ήθελα να έχουν ένα κεραμίδι». Δούλεε εργάτης με 700 ευρώ

τον μήνα σε γεγονικό εργοστάσιο μέχρι το 2010, που τον διώξαν. «Τώρα στο εργοστάσιο δουλεύουν Πακιστανοί με 20-25 ευρώ μεροκάματο και πολλοί μένουνε και μέσα για να το φυλάνε κιάλια». Δουλειά δεν ξαναβρήκε. «Ποιος να με πάρει στα 62 μου;». Σύνταξη δεν πρόφτασε να βγάλει. Το μοναδικό του έσοδο είναι 300 ευρώ τον μήνα από το Κοινωνικό Επίδομα Αλληλεγγύης. Για το σπίτι του, σχεδόν 100 τετραγωνικά με τσιμεντόλιθους και λαμαρίνες, πλήρωσε ΕΝΦΙΑ 450 ευρώ. Μπορεί να είναι αυθαίρετο, αλλά ο ΕΝΦΙΑ υπολογίζεται με την αντικειμενική αξία που έχει ένα σπίτι στο κέντρο του Ασπρόπυργου.

ΑΦΑΝΗ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ. Η Μαρία Μαγκιώρου μένει στην άλλη άκρη του οικισμού. Εδώ οι Τσιγγάνοι είναι σκρόπιοι, ο καθένας έχει στήσιε χώρια το σπιτικό του. Άλλοι έχουν κουβέρτες για στέγαστρο, άλλοι ξύλινα παραπήγματα, άλλοι λαμαρίνες. «Εάν πάτε λίγο πιο πάνω, θα ντραπέιτε που ζούμε στην Ελλάδα. Δεν μπορείτε να περάσετε από τη βρωμιά» λέει η Μαρία Μαγκιώρου που ήρθε στη Νέα Ζωή πριν από 25 χρόνια κι έζησε το σπιτικό της δίπλα στους λακωνόκπουους που υπήρχαν τότε στην περιοχή. «Χαιρόσουν να ζεις εδώ. Πριν από δύο χρόνια μπήκανε οι Τσιγγάνοι και μας κλέψανε όλες τις οικονομίες από τη δουλειά μιας ζωής».

«Χάλια μαύρα είμαστε. Η Αστυνομία δεν περνάει ούτε από μακριά. Φοβούνται τους Τσιγγάνους γιατί πάνε πολλοί μαζί. Ρωτίστε όποιον θέλετε. Καθημερινά τηλεφωνούμε και μας λένε "πάρτε τον δήμαρχο, πάρτε την περιφέρεια". Τι να κάνουμε εμείς».

↓
Αύριο
Η έρευνα
συνεχίζεται στα
«Νεόκτιστα
Ασπρόπυργου»

Το Κοινοβούλιο καλείται να ταυτιστεί με την ψυχραιμία και την ωριμότητα της ελληνικής κοινωνίας και με ευρεία πλειοψηφία να πει εμφρατικά «ναι» στο νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης

Δοκιμασία για τα προοδευτικά αντανακλαστικά

Να σταθεί «στο ύψος των περιστάσεων» και να νομοθετήσει με ευρεία πλειοψηφία το θεμελιώδες δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού καλείται σήμερα και αύριο το Κοινοβούλιο

Του ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΥ glivitsanos@24media.gr

Η βούληση του πολιτικού συστήματος να θεωρακίσει νομοθετικά το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού κρίνεται τα επόμενα 24ωρα, που συζητείται στην Ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο για την ταυτότητα φύλου. Συνηρητικά αντανακλαστικά, φοβικότητα και αντιδράσεις καταγράφονται επι μέρους σε όλο-σχεδόν-το πολιτικό φάσμα και «κουμπώνουν» με την οξυτάτη κριτική που ασκεί η Εκκλησία της Ελλάδος ζητώντας την απόσυρσή του. Το Κοινοβούλιο όμως καλείται να ταυτιστεί με την ψυχραιμία και την ωριμότητα της ελληνικής κοινωνίας. Με μια ευρεία πλειοψηφία που να πει εμφρατικά «ναι» στο νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης. Στις διατάξεις που προβλέπουν τη δυνατότητα δικαστικού προσδιορισμού του φύλου με επιστημονικές εγγυήσεις και προσαρμόζουν καθυστέρημένα, το ελληνικό δίκαιο στο ευρωπαϊκό.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΦΥΛΟΥ

ότι θα υπάρξει επί δύο ημέρες αναλυτική συζήτηση. Δήλωσε ότι «θα φωτιστεί από πολλές πλευρές» το άρθρο που αφορά την επέκταση του δικαιώματος δικαστικού προσδιορισμού του φύλου στα 15 έτη, στο οποίο έχουν εσπαστεί αρκετές αντιδράσεις. Θυμίζουμε ότι προβλέπει τη γονική συναίνεση και τη θετική εισήγηση από ειδική επιτροπή που θα συσταθεί στο Νοσοκομείο Παιδών «Αγλαΐα Κυριακού». Πάντως, ακόμη και στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ έχει παρατηρηθεί «ρωγμή», αφού η βουλευτής της Α' Πειραιά Γεωργία Γεννιά εξέφρασε ενστάσεις μιλώντας για «προχειρότητα στη σύνταξη του νομοσχεδίου» και ζητώντας κατά συνείδηση ψήφο των βουλευτών. Υπέρ του νομοσχεδίου η επίσημη θέση των Ανεξάρτητων Ελλήνων, με την εκπρόσωπό τους Μανταλένα Παπαδοπούλου να ξεκαθαρίζει ότι «η ψήφιση επί της αρχής σχετίζεται με το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού των ανθρώπων, το οποίο σεβόμαστε». Πάντως «συνειδησιακό πρόβλημα» έχει επικαλεστεί για την ψήφιση του ο βουλευτής των ΑΝΕΛ Κωνσταντίνος Κατσικός, ενώ προβληματισμό, εφόσον υπάρχουν παράθυρα για τεκνοθεσία, έχει εκφράσει και ο αντιπρόεδρος της Βουλής Δημήτρης Καμμένος.

Η Νέα Δημοκρατία Αγνώστη ακόμη η στάση της Νέας Δημοκρατίας, που εμφανίστηκε διασμέ-

Ο πρόεδρος της Βουλής Νίκος Βούλτας έσπευσε να ξεκαθαρίσει ότι θα υπάρξει επί δύο ημέρες αναλυτική συζήτηση για το νομοσχέδιο

νη απέναντι στις διατάξεις του νομοσχεδίου από την πρώτη ημέρα της συζήτησής του στη Διαρκή Επιτροπή Δημοσίας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής, στις 27 Σεπτεμβρίου. «Η ΝΔ αρχικώς είναι θετική για το νομοσχέδιο» δήλωσε χαρακτηριστικά ο εισηγητής της Κώστας Καραγκούνης, διευκρινίζοντας πως «θα προχωρήσουμε και σε συγκεκριμένες νομοθετικές βελτιώσεις, τις οποίες θα καταθέσουμε στην Ολομέλεια». Λίγα λεπτά αργότερα όμως ο βουλευτής της ΝΔ Δημήτρης Κυριαζίδης στην ίδια συνεδρίαση δήλωσε ότι «το παρόν νομοσχέδιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως προκλητικό και επικίνδυνο» γιατί οδηγεί «σε έναν θρυμματισμό της βιολογικής πραγματικότητας και σε μια πρωτόγνωρη κοινωνική πρόκληση». Εξάναγκασε έτσι την εισηγητή της αξιωματικής αντιπολίτευσης να διευκρινίσει πως «ο κάθε βουλευτής μπορεί να κάνει ό,τι θέλει. Εγώ έθεσα την επίσημη θέση». Η εικόνα αυτή επιβεβαιώθηκε τις επόμενες ημέρες στη συνεδρίαση των τομεακών της αξιωματικής αντιπολίτευσης όπου διαφάνηκε μια πληθώρα προσεγγίσεων. Στελέχη όπως η Ντόρα Μπακογιάννη, ο γραμματέας της ΚΟ Νίκος Τσιάρας, ο τομεάρχης Υγείας Βασίλης Οικονόμου, φέρονται να τάσσονται υπέρ της ψήφισης. Τη θέση υπέρ μίας συγκεκριμένης πρότασης για βελτιώσεις από τη ΝΔ, η οποία θα καθοριστεί και η τάση της, υποστή-

ρίζουν άλλα στελέχη. Αρνητικός είναι «σύμφωνα με πληροφορίες» ο αντιπρόεδρος του κόμματος Αδωνīs Γεωργιάδης.

Η Κεντροαριστερά

Θετικός προς το νομοσχέδιο εμφανίζεται ο κόρος της Κεντροαριστεράς, αφού η Δημοκρατική Συμπαράταξη και το Ποτάμι έχουν ήδη υπερψηφίσει το νομοθέτημα. Μάλιστα το κόμμα του Σταύρου Θεοδωράκη αλλά και η Δημοκρατική Αριστερά έχουν κάνει αισθητό το στίγμα τους για το συγκεκριμένο θέμα. Το Ποτάμι σε απαντώντας ανακοινώσεις του έχει ταχθεί ξεκάθαρα υπέρ της ανάγκης στήριξης του δικαιώματος του αυτοπροσδιορισμού ανεξάρτητα από την πολιτική συγκυρία ή τη στάση των ΑΝΕΛ. Ανακοίνωση εξέδωσε χωριστά και η ΔΗΜΑΡ τονίζοντας πως η Ελλάδα «δεν μπορεί να μοιάζει με την Τεχεράνη».

Ο Περισός

Ιδεολογικά προσκόμματα επικαλείται η ΚΚΕ που έχει εξαρχησει δηλώσει ότι καταψηφίζει το νομοσχέδιο. Όπως έχει επισημάνει ο βουλευτής του κόμματος Γιάννης Δελής, αποιολογώντας τη θέση αυτή στη συζήτηση στη Βουλή, «αποδέχεται ως κριτήριο του προσδιορισμού του φύλου ενός ατόμου τον άκρατο υποκειμενισμό», μιλώντας για «αντιεπιστημονικό, ιδεαλιστικό διαχωρισμό ανάμεσα στο βιολογικό και το κοινωνικό φύλο» ●

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ/ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ

ΝΕΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΝΤΑΣΗΣ

Όταν η Εκκλησία παρεμβαίνει...

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΖΙΩΖΙΟΥ**
mziou@24media.gr

Η τοποθέτηση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου αλλά και των Αγιορειτών που απαιτούν την απόσυρση του νομοσχεδίου για την ταυτότητα φύλου έχει προκαλέσει νέο γύρο έντασης, με την κυβέρνηση καταρχήν να διευκρινίζει ότι σεβεται τις απόψεις τους αλλά μέσω του διαλόγου επιδιώκει τομές για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων όλων των πολιτών. Δεν είναι βεβαία η πρώτη φορά που η Εκκλησία της Ελλάδος έχει τις δικές της θέσεις και παρεμβαίνει στην κεντρική πολιτική σκηνή. Μετά τις πρόσφατες περιπέτειες στην εκπαίδευση με το μάθημα των Θρησκευτικών που είχε ως αποτέλεσμα την απομάκρυνση του τότε υπουργού Παιδείας Νίκου Φίλη, τη «μάχη των ταυτοτήτων», όπως ήταν ο όρος που επικράτησε εκείνη την εποχή αναφορικά με τη μη αναγραφή του θρησκευόμενου στα δελτία αστυνομικής ταυτότητας, τη νομοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια, φτάσαμε σήμερα στον νόμο που αναγνωρίζει νομικά την ταυτότητα φύλου.

Ιδιαίτερα στο θέμα των ταυτοτήτων, εκτός από τη συγκέντρωση υπογραφών από την Εκκλησία και το δημοψήφισμα που είχε ζητήσει τότε, είχαν γίνει και δύο μεγάλες «λαοσυνάξεις» στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα τον Ιούνιο του 2000, με χιλιάδες πιστούς να φωνάζουν «Ελλάδα σημαίνει Ορθοδοξία». Και το 2015 με το νομοσχέδιο για επέκταση του συμφώνου συμβίωσης, η Διαρκής Ιερά Σύνοδος υποστήριζε ότι ενα-

λακτικές μορφές οικογένειας συνιστούν εκτροπές του οικογενειακού θεσμού. Αντιδράσεις στους κόλπους της Εκκλησίας προκάλεσε και το προωθούμενο νομοσχέδιο για την ταυτότητα φύλου, παρότι υπάρχουν και πιο ήμερες φωνές που επισημιάζουν ότι η Πολιτεία με την Εκκλησία μπορούν να συμβαδίζουν κρατώντας τους διακριτούς τους ρόλους. Συγκεκριμένα, η Ιερά Σύνοδος που συνεδρίασε πριν από λίγες μέρες υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου Ιερώνυμου ζήτησε από το σύνολο του πολιτικού κόσμου την απόσυρση του επίμαχου νομοσχεδίου, υποστηρίζοντας ότι «προκαλεί το αίσθημα της κοινωνίας, τορπιλίζει τον ιερό θεσμό της οικογένειας, έρχεται σε αντίθεση με τα κρηστά ήθη και την κοινή λογική και κυρίως καταστρέφει τον άνθρωπο». Αρκετοί μητροπολίτες έχουν εκφραστεί με πολύ σκληρή γλώσσα κατά του νομοσχεδίου, σημειώνοντας πως «καλλιέργει τη διαστροφή», και έχουν καλέσει μάλιστα τους τοπικούς βολευτές να το καταψηφίσουν.

Το Αγιο Όρος

Παρέμβαση για το ζήτημα έκανε και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, η οποία με επιστολή της αντιτίθεται σφόδρα στη δυνατότητα που δίνει το νομοσχέδιο για καθορισμό ταυτότητας φύλου από τα 15 έτη, σημειώνοντας ότι «καταστρατηγείται απροκάλυπτα ο νόμος του Θεού». Οι αντιπρόσωποι και προϊστάμενοι των 20 Ιερών Μονών του Αγίου Όρους στην επιστολή τους διερωτώνται μάλιστα ποιι ορθόδοξοι βολευτές θα προκορήσουν στην ψήφιση ενός τέτοιου νόμου και ζητούν να αποφανθεί επί του θέματος ο ελληνικός λαός ●

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ/ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΝΗΣ

Η Ιερά Σύνοδος, η οποία συνεδρίασε πριν από λίγες ημέρες, ζήτησε από το σύνολο του πολιτικού κόσμου να αποσύρει το νομοσχέδιο για την ταυτότητα φύλου

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΠΑΡΑ ΤΙΣ ΕΝΤΑΣΕΙΣ

Καμία αλλαγή στο νομοσχέδιο

Ο προεδρεύων της αρμόδιας επιτροπής, Δημήτρης Γάγκης, αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο αλλαγής του ηλικιακού ορίου των 15 ετών

Τους βολευτές του ΣΥΡΙΖΑ, που διατυπώνουν ενστάσεις γύρω από το νομοσχέδιο για την ταυτότητα φύλου, ενημερώνει σήμερα το πρωί στη Βουλή ο αρμόδιος υπουργός Δικαιοσύνης Σταύρος Κοντονής.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο υπουργός θα δώσει εξηγήσεις για κάποια επίμαχα άρθρα του νομοσχεδίου, όπως αυτό που δίνει τη δυνατότητα σε άτομα που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 15 ετών για προσδιορισμό του φύλου και για το οποίο εκφράζονται οι περισσότερες επιφυλάξεις.

Ωστόσο, σύμφωνα με πηγές που βρίσκονται κοντά στην ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης, δεν προβλέπεται «καμία αλλαγή» επί του νομοσχεδίου, μολονότι βολευτές ακόμη και της συμπολίτευσης έχουν προειδάσει πως ενδεχομένως να γίνουν κάποιες διορθώσεις ή βελτιώσεις.

Το ίδιο κλίμα της σταθερότητας της κυβέρνησης απέναντι στο νομοσχέδιο εκπέμπεται και από το Μέγαρο Μαξί-

μου, το οποίο, ως γνωστόν, με τον ραγερ την Παρασκευή είχε προαναγγείλει ότι θα συνεχίσει τις αλλαγές στη νομοθεσία εκεί που κρίνεται αναγκαίο.

Πάντως ο βολευτής του ΣΥΡΙΖΑ και προεδρεύων της αρμόδιας επιτροπής, Δημήτρης Γάγκης, άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο αλλαγής του ηλικιακού ορίου των 15 ετών, λέγοντας πως «θεωρώ ότι για το συγκεκριμένο θέμα θα υπάρξουν διορθωτικές κινήσεις

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Στ. Κοντονής ενημερώνει σήμερα τους βολευτές του ΣΥΡΙΖΑ για τα κρίσιμα άρθρα

στο νομοσχέδιο». Να σημειωθεί ότι η επιλογή της ηλικίας των 15 ετών έγινε ύστερα από εξαντλητική διαβούλευση της κυβέρνησης με τους γονείς ανήλικων που ζητούσαν να προστατευθούν τα παιδιά τους από το bullying στο σχολείο ή να προλάβουν την κλίτευση τους στον Στρατό πριν από την ηλικία των 17.

ΒΟΥΛΑ ΚΕΧΑΓΙΑ

Με «αχυρανθρώπους», μετανάστες και υπερηλίκους, επιτρέπει ο φρεσώνουν τα Ταμεία και αποφεύγουν τις κατασχέσεις

Οι μεγάλες απάτες με τον ΕΦΚΑ

591.004

οφειλέτες του ΕΦΚΑ (74% του συνόλου) έχουν οφειλή έως 15.000 ευρώ ο καθένας

6,5 δισ. €

από τα 23,3 δισ. ευρώ, που είναι το συνολικό «καρτοφυλάκιο» των χρεών προς τα Ταμεία, χρωστούν οι μεγαλοοφειλέτες

81,32%

του συνόλου των χρεών (18,96 δισ. ευρώ) δημιουργήθηκε από οφειλέτες που ξεκίνησαν να δημιουργούν χρέη πριν από την κρίση, δηλαδή από το 2009 ή παλαιότερα

18.146

οφειλέτες χρωστούν πάνω από 150.000 ευρώ στον ΕΦΚΑ

50-300€

ήταν το ύψος της μηνιαίας δόσης για το 68% των περιπτώσεων απώλειας της ρύθμισης 100 δόσεων για οφειλές στα Ταμεία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΦΩΣΚΟΛΟΥ**
jfoskolos@24media.gr

Είναι μια μικρή ομάδα, αλλά με μεγάλη χρέη και ακόμη μεγαλύτερη... φαντασία. Τα τεχνάσματα που χρησιμοποιούν για να αποφεύγουν συστηματικά τις υποχρεώσεις τους στα ασφαλιστικά ταμεία δεν έχουν όριο. Για κάθε νομικό εργαλείο που νομοθετείται με στόχο να τους στριμώξει εφευρίσκουν ένα νέο «τερτίπι» για να ξεγλιστρήσουν. Όμως δεν το πετυχαίνουν πάντα. Η «τσιμπίδα» του κράτους συχνά τους συλλαμβάνει. Τράνε πρόστιμα, κατασχέσεις, αλλά ορισμένοι συνεχίζουν απότοποι. Βάζουν μπροστά τους εργαζόμενους, «απειλούν» με απώλειες θέσεων εργασίας και βρίσκουν νέα κόλλα για να επιζούν. Είναι αυτοί που ονομάζουμε «στρατηγικοί κακοπληρωτές». Οι κατά σύστημα «μπταχτιστές», που φρεσώνουν τα Ταμεία κατά εκατομμύρια ευρώ.

«Αχυράνθρωποι», υπερήλικοι χωρίς περιουσιακά στοιχεία και με άδειους τραπεζικούς λογαριασμούς βρίσκονται συνήθως πίσω από επιτήδειους που δηλώνουν τους εργαζόμενους τους, αλλά «ξεχνούν» να καταβάλουν τα νόμιμα για τις ασφαλιστικές εισφορές, φρεσώνοντας τα Ταμεία και στρεβλώνοντας τον ανταγωνισμό. «Δεν υπάρχει και δεν θα υπάρξει καμία ανοχή απέναντι σε φαινόμενα στρατηγικών κακοπληρωτών, απέναντι σε όσους αποδεδειγμένα μπορούν αλλά δεν πληρώνουν και μέσω της εσφοροδιαφυγής υπονομεύουν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης» διαμνύουν κύκλοι του υπουργείου Εργασίας, που υπενθυμίζουν ότι όσοι χρωστούν πάνω από 150.000 ευρώ στον ΕΦΚΑ έχουν διορία έως τις 30

Νοεμβρίου προκειμένου να ενταχθούν σε ρύθμιση. Διαφορετικά το ΚΕΑΟ θα προχωρήσει από κοινού με την ΑΑΔΕ στη δημοσιοποίηση των ονομάτων τους. Το «Εθνος» συνέλεξε μερικές ενδεικτικές περιπτώσεις από στρατηγικούς «μπταχτιστές», που καταργούνται τα πάντα για να γλιτώσουν τις υποχρεώσεις τους.

- Γνωστή επωνυμία, που δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ειδών ζαχαροπλαστικής, καθώς και στην παροχή υπηρεσιών γευμάτων από εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης (fast food), έχει δημιουργήσει οφειλές άνω των 25 εκατ. ευρώ από το 1988, με τη λειτουργία διαφόρων εταιρειών. Ως υπεύθυνος στις εμπλεκόμενες εταιρείες εμφανίζεται κυρίως ένα άτομο υπερήλικο (άνω των 85 ετών σήμερα) χωρίς κανένα περιουσιακό στοιχείο.

ΦΑΜΠΡΙΚΑ ΟΦΕΙΛΩΝ

Ο «φαντομάς» της εστίασης

Νεαρός «αχυράνθρωπος» ιδρύει πέντε εταιρείες, οι περισσότερες με δραστηριότητα εστιατόρια, από το 2013 και μετά σε Αττική και επαρχία. Δεν καταβάλλει καθόλου εισφορές, με αποτέλεσμα να συσσωρευθούν οφειλές περίπου 230.000 ευρώ, παρότι ελήφθησαν αναγκαστικά μέτρα είσπραξης, τα οποία όμως είχαν πενικά αποτελέσματα (άδειοι λογαριασμοί κ.λπ.). Στις εταιρείες αυτές έγινε αναστολή της δυνατότητας υποβολής ΑΠΔ μέσω Διαδικτύου, προκειμένου να ελεγχθούν η λειτουργία τους και τα

καθώς και άλλα πρόσωπα, πρόν εργαζόμενοι των επιχειρήσεων, επίσης χωρίς περιουσιακά στοιχεία. Τα αναγκαστικά μέτρα που έχουν ληφθεί εις βάρος των εταιρειών διαχρονικά δεν έχουν αποφέρει ιδιαίτερα αποτελέσματα.

Οφειλές 25 εκατ.

- Μεγάλη αλυσίδα στον χώρο της αρτοποιίας, που δραστηριοποιείται στην Αθήνα, έχει δημιουργήσει οφειλή από το 2011 άνω των 2,5 εκατ. ευρώ και συνεχίζει να δημιουργεί. Δραστηριοποιείται με διάφορες εταιρείες που δεν έχουν κανένα περιουσιακό στοιχείο. Ως υπεύθυνη εμφανίζεται υπερήλικη στενή συγγενής του αρχικού ιδρυτή της εταιρείας. Περιουσιακά στοιχεία δεν υπάρχουν, ούτε χρήματα σε τραπεζικούς λογαριασμούς...

- Ξενοδοχειακή οικογενειακή επιχείρηση σε μεγάλο νησί του Αιγαίου έχει δημιουργήσει οφειλή με δύο εταιρείες άνω των 8 εκατ. ευρώ από το 1992 μέχρι και το 2016. Στους τραπεζικούς λογαριασμούς τόσο των εταιρειών όσο και των υπευθύνων τους έχουν βρεθεί και κατασχεθεί πενικά ποσά. Τα τελευταία χρόνια, πληρώνοντας κατά καιρούς μικροποσά και βάζοντας μπροστά τους εργαζόμενους σε κάθε κρίσιμη στιγμή - χρησιμοποιούν την ανάγκη ασφαλιστικής τακτοποίησής τους - πετυχαίνουν παραλαβή ΑΠΔ με μαγνητικό μέσο. Με διάφορους «απίθανους» τρόπους πετυχαίνουν να μην πραγματοποιείται και διαρκώς να αναβάλλεται ο εκπλειστηριασμός του ξενοδοχείου, το οποίο είναι κατασχεμένο ●

«ΚΡΟΙΣΟΣ» ΜΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ-ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Ατομική επιχείρηση στον χώρο της εστίασης με μεγάλη πόλη της Βορείου Ελλάδας έχει δημιουργήσει οφειλή που υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ για την περίοδο 2003-2015, παρότι εμφανίζει μικρό αριθμό προσωπικού σε σχέση με τον κύκλο των εργασιών της. Η ίδια επιχείρηση, ενώ εμφανίζει τα τελευταία χρόνια σε ετήσια βάση ακαθάριστα έσοδα άνω του 1 εκατ. ευρώ και καθαρά κέρδη περίπου 180.000 με 190.000 ευρώ, δεν έχει καταβάλει ποτέ ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό που απασχολεί. Επιπλέον ο επιχειρηματίας εμφανίζεται χωρίς τραπεζικές καταθέσεις και περιουσιακά στοιχεία, με αποτέλεσμα όλα τα μέτρα αναγκαστικής είσπραξης να είναι ουσιαστικά άνευ αποτελέσματος.

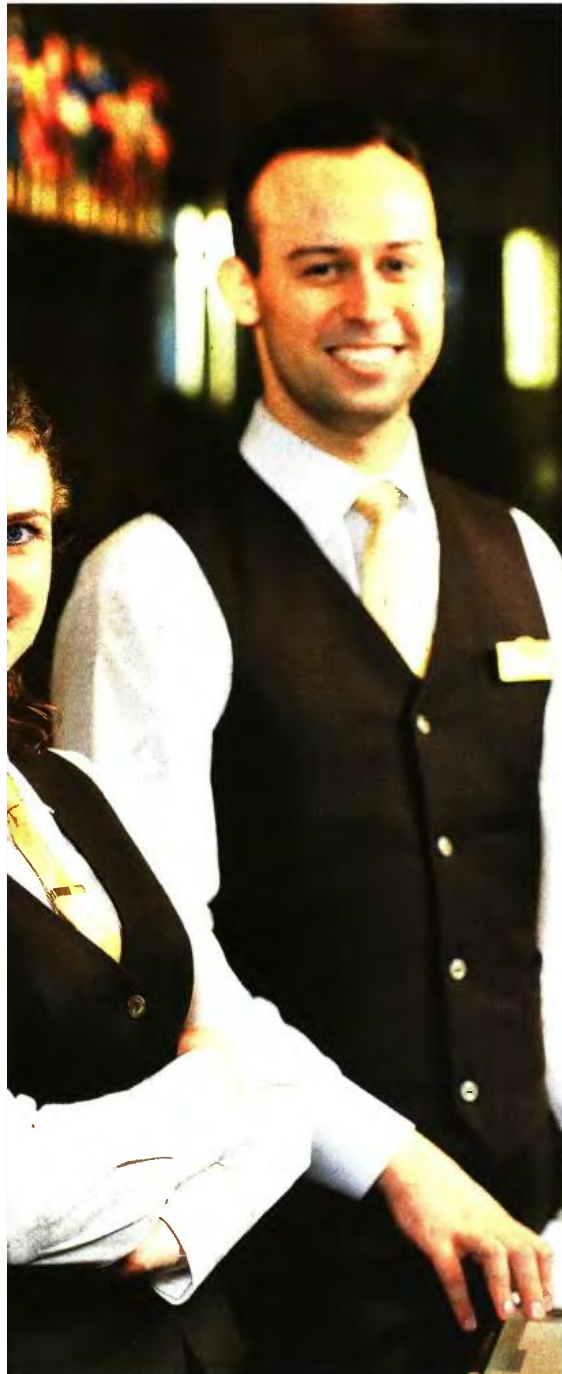

4. Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΟΠΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Μέσο: . . . . . ΕΘΝΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/10/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/10/2017

Σελίδα: 41

SHUTTERSTOCK

Ο ΙΣΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Τα βασικότερα «κόλπα» δημιουργίας οφειλών είναι:

- **Επιχειρήσεις** με σημαντικό κύκλο εργασιών που ανήκουν σε επιχειρηματίες χωρίς προσωπική περιουσία. Τα περιουσιακά στοιχεία που αυτοί ή άλλες επιχειρήσεις τους διέθεταν στο παρελθόν έχουν διοικηθεί σε τρίτους.

- **Εταιρείες** χωρίς περιουσιακά στοιχεία με εικονικούς υπευθύνους εμφανίζουν πολλά παραρτήματα, ασφαλίζουν προσωπικά άλλων επιχειρήσεων και στο τέλος πτωχεύουν.

- **Εταιρείες** με διαχειριστές, μέλη ή διευθύνοντες συμβούλους πρόσωπα χωρίς περιουσιακά στοιχεία ή πρόσωπα κατά των οποίων δεν έχει νόημα η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης. Τέτοια πρόσωπα είναι συνήθως: Υπερήλικοι, συνήθεστερα γονείς ή στενοί συγγενείς του επιχειρηματία, καθώς και άτομα πολύ νεαρής ηλικίας. Οικονομικοί μετανάστες/αλλοδαποί, με κατοικία την έδρα της εταιρείας. Κάτοικοι εξωτερικού χωρίς περιουσία στην Ελλάδα. Υπάλληλοι της επιχείρησης, των οποίων η εμπειρία/πρόσβαση δεν δικαιολογεί την τοποθέτησή τους σε θέσεις ευθύνης.

- **Δημιουργία** νέας επιχείρησης με την ίδια έδρα, το ίδιο αντικείμενο εργασιών και τον ίδιο διακριτικό τίτλο με επιχείρηση που δημιούργησε οφειλές και κατόπιν έπαψε να υποβάλλει ΑΠΔ. Στη νέα επιχείρηση ασφαλιζεται και το προσωπικό της παλαιάς.

- **Δημιουργία** οφειλών μεγάλου ύψους από επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν έργα ως υπεργολάβοι και παρουσιάζουν μεγάλη αύξηση στον αριθμό των εργαζομένων.

Οι συστηματικοί «μπαχατσίδες» βάζουν μπροστά τους εργαζόμενους, «απειλούν» με απώλειες θέσεων εργασίας και βρίσκουν νέα κόλπα για να επιζούν

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ-ΜΑΪΜΟΥ ΕΤΩΝ ΟΓΔΟΝΤΑ

Ταξιδιωτικό πρακτορείο στην Αθήνα από το 2011 έχει δημιουργήσει οφειλές 3,5 εκατ. ευρώ στο ΙΚΑ και συνεχίζει να δημιουργεί νέες. Οι υπεύθυνοι, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε πολλές εταιρείες, δημιούργησαν τις οφειλές με δύο από αυτές, η μία εκ των οποίων έχει υπεύθυνο έναν υπερήλικο 80 ετών και η άλλη μέλος της οικογένειας του προηγούμενου. Και οι δύο εταιρείες δεν έχουν περιουσιακά στοιχεία. Οι κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών τόσο των εταιρειών όσο και των υπευθύνων έχουν αποδώσει πενιχρά αποτελέσματα. Έχουν κατασχεθεί κάποια ακίνητα των υπευθύνων, η αξία των οποίων είναι πολύ μικρή σε σχέση με την οφειλή.

Πολιτική

ΤΟ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Οι πολιτικοί συσχετισμοί φέρνουν τους ΑΝΕΛ στο πλευρό του Μαξίμου και αγέναντι στην Ιεραρχία. Γεγονός που πιέζει πολιτικά τον Καμμένο. Από την άλλη, το Μαξίμου αντιμετωπίζει το θέμα με αμχανία

Αναζητείται πολιτική ταυτότητα

Η πρώτη πραγματική δοκιμασία για τον συνασπισμό ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ και τα ανοικτά μέτωπα του Μαξίμου

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΠΕΡΑΙΚΑΡΗ

Συμβαδίζουν μνημόνια, μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και ταυτόχρονα «αριστερή ατζέντα»; Αν πρόκειται για τον ΣΥΡΙΖΑ, ναι. Την ώρα που οι βουλευτές του καλούνται να ψηφίσουν – εν μέσω διαφωνιών – για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, ο Αλέξης Τσίπρας ετοιμάζεται για το νέο ταξίδι στις ΗΠΑ, ενώ εντός της εβδομάδας θα κλείσουν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που απαιτούνται για να επιταχυνθεί η επένδυση στο Ελληνικό μετά την απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Οσοονώπω φτάνουν στην Αθήνα και οι εκπρόσωποι των θεσμών, με την κυβέρνηση αυτή τη φορά να είναι εκείνη που βιάζεται να κλείσει την τρίτη αξιολόγηση επισπεύδοντας και την ολοκλήρωση των προσαπομμένων.

Σε αυτό το παράδοξο πολιτικό σκηνικό, και με το κυβερνητικό κόμμα να αναζητεί ταυτότητα και στοιχεία αυτοπροσδιορισμού στον πολιτικό χάρτη, το νομοσχέδιο για την ταυτότητα φύλου συνιστά την πρώτη πραγματική δοκιμασία για τον συνασπισμό ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Δύο βουλευτές των ΑΝΕΛ (Δημήτρης Καμμένος και Κώστας Κατσικός) και τουλάχιστον μία από τον ΣΥΡΙΖΑ (Γεωργία Γενιά) έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους στη διάταξη για αλλαγή φύλου με υπεύθυνη δήλωση από τα 15 έτη, απειλώντας έτσι την πλειοψηφία των 153. Πληροφορίες αναφέρουν μάλιστα πως υπάρχουν και άλλοι «σιωπηλοί» βουλευτές του

ΣΥΡΙΖΑ που διαφωνούν με τη συγκεκριμένη διάταξη, ενώ ενστάσεις υπάρχουν, εκτός από τους συνήθεις δύο υποψήφιους των ΑΝΕΛ, και για τη διάταξη που αφορά στην «Τουρκική Ένωση Ξάνθης», η οποία δεν αποκλείεται να επανέλθει ως τροπολογία στο ίδιο νομοσχέδιο. Οι διπλωματικές ενστάσεις του υπουργού Εξωτερικών Νίκου Κοτζιά αλλά και η βουλευτής της Β' Πειραιά Νίνα Κασσιμάτη προκαλούν αναταράξεις στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ και για αυτή τη ρύθμιση. Επομένως είναι σκοντάψει στα εμπόδια που ύψωσε η αντιπολίτευση λόγω της αρχικής αρνητικής στάσης των ΑΝΕΛ, σύροντας ουσιαστικά τον κυβερνητικό εταίρο σε στροφή 180 μοιρών, προκειμένου να μην υποστεί η κυβέρνηση την πρώτη βαριά κοινοβουλευτική ήττα που θα καθιστούσε μετέωρη και τη δεδηλωμένη.

«ΙΕΡΟ» ΜΕΤΩΠΟ. Την ίδια στιγμή, το Μαξίμο έχει να διαχειριστεί και το μέτωπο που άνοιξε με την Εκκλησία, καθώς τόσο η Ιερά Σύνοδος όσο και η Κοινότητα του Αγίου Όρους εκφράζουν την έντονη αντίδρασή τους στις διατάξεις για την αλλαγή φύλου και ζητούν την απόσυρσή του ή ακόμη και να τεθεί η ρύθμιση σε δημοψήφισμα. Αυτή τη φορά, μάλιστα, σε αντίθεση με ό,τι είχε συμβεί στην προηγούμενη μείζονα κρίση των σχέσεων κυβέρνησης - Εκκλησίας για τα θρησκευτικά στα σχολεία, οι πολιτικοί συσχετισμοί φέρνουν τους ΑΝΕΛ στο πλευρό του Μαξίμου και αγέναντι στην Ιεραρχία. Γεγονός που πιέζει πο-

λιτικά τον Πάνο Καμμένο και τα στελέχη του και τους εκθέτει απέναντι στον πυρήνα των ψηφοφόρων τους.

Το Μέγαρο Μαξίμου αντιμετωπίζει το ζήτημα με αμχανία και επιλέγει να κινηθεί σε χαμηλούς τόνους, ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να πετάξει το μπαλάκι στη ΝΔ, η οποία επίσης δείχνει να ταλανίζεται από εσωτερικές έριδες. Σε ό,τι αφορά, ωστόσο, το ενδεχόμενο απόσυρσης του νομοσχεδίου, κυβερνητικά στελέχη εμφανίζονται κατηγορηματικά πως τούτο δεν υπάρχει στον ορίζοντα πλνν ίσως μόνο κάποιων νομοτεχνικών βελτιώσεων, καθώς αποτελεί και ένα αριστερό «άλλοθι» για την κυβέρνηση. Γι' αυτό και ο βασικός στόχος του Μαξίμου είναι να ψηφιστεί το νομοσχέδιο επί της αρχής και να επισφραχθεί πως, ακόμη κι αν καταψηφιστούν επιμέρους διατάξεις, δεν τίθεται ζήτημα δεδηλωμένης.

Δύο βουλευτές των ΑΝΕΛ και τουλάχιστον μία βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους στο όριο των 15 ετών

και απεγκλωβισμού από τη μνημονιακή ατζέντα. Αυτό επιχειρεί να περάσει ως μίνιμουνο και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος, κρατώντας ταυτόχρονα τα καλντάρια και της «ομάδας των 53+»: «Είναι από τα νομοσχέδια που αποδεικνύουν ότι η κυβέρνηση μπορεί να διαχειριστεί το Μνημόνιο αφήνοντας συγχρόνως προοδευτικό αποτέλεσμα», σχολίασε ο υπουργός Οικονομικών («Η Καθημερινή»), φροντίζοντας να αντιπαρατεθεί ιδεολογικά και με το ΚΚΕ και την απορριπτική στάση του κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Σ' αυτό το κλίμα, ο Αλέξης Τσίπρας μεταβαίνει στην Κύπρο για να συμμετάσχει αύριο στη Σύνοδο των Χωρών του Νότου και την Τετάρτη θα βρεθεί στη Λάρνακα προκειμένου να μιλήσει στο τέταρτο κατά σειρά Περιφερειακό Αναπτυξιακό Συνέδριο. Στο τέλος της εβδομάδας θα αναχωρήσει για τις Ηνωμένες Πολιτείες συνοδευόμενος από αρκετούς επιχειρηματίες και υπουργούς (Κοτζιάς, Καμμένος, Παπάς, Παπαδημητρίου), καθώς η οικονομία και οι επενδύσεις θα βρίσκονται στην κορυφή της ατζέντας. Το πρόγραμμα των επαφών του, άλλωστε, περιλαμβάνει - εκτός από ό,τι προαναφέρθηκε - συνάντηση με την Κριστίν Λαγκάρντ στον απόηχο της φθινοπωρινής συνόδου του ΔΝΤ.

ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΦΑΝΤΑΣΤΩ ΤΗ ΧΩΡΑ ΧΩΡΙΣ ΕΜΑΣ ...

ΕΣΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΧΩΡΑ...

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΚΑΛΑΒΕΝΙΤΗ

TA NEA ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

Αναγκαία η συμμαχία για την επίλυση ενός ανθρώπινου ζητήματος

Κάτω από την αρχή σαφές ότι είμαι υπέρ της πολιτικής για τον επαναπροσδιορισμό του φύλου και θεωρώ σημαντικό για τη χώρα μας να αναγνωρίσει τα δικαιώματα των διεμφυλικών ατόμων που ήταν καταδικασμένα να ζουν στο κοινωνικό περιθώριο. Πολίτες που έχουν βιώσει την πιο ακραία μορφή ρατσισμού από την κοινωνία, γεγονός που τους στέρησε στην πράξη βασικά δικαιώματα που είναι δεδομένα για την πλειοψηφία των πολιτών, πέρα από αυτό του αυτοπροσδιορισμού, όπως το δικαίωμα στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην αξιοπρεπή διαβίωση κ.α. Το 2003 πήρα ως επίτροπος Απασχόλησης την πρωτοβουλία για την οδηγία εναντίον κάθε μορφής διάκρισης και σοκαριστικά από την τεκμηρίωση της περιθωριοποίησης των ανθρώπων αυτών (αλλά και γενικά λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού) στις κοινωνίες που δεν κατανοούν και δεν προστατεύουν τη διαφορετικότητα. Εγινε φυσικά 20 μήνες διάλογος με όλους και όλες τις Εκκλησίες της ΕΕ! Ο νομοθέτης καλείται πλέον και στην Ελλάδα (19 χώρες του ΣΕ) να καλύψει το κενό στη νομοθεσία ώστε να μην απαιτούνται πλέον παρεμβάσεις ακρωτηριασμού κ.λπ.

Ο νόμος όμως, για να είναι λειτουργικός, πρέπει να συνοδεύεται από ανάλογη προετοιμασία του δημοσίου τομέα για την ορθή εφαρμογή του, καθώς και από την οργανωμένη επιστημονική πληροφόρηση των πολιτών. Η δημόσια συζήτηση που προηγήθηκε ήταν επιπόλαια – γιατί ο πραγματικός στόχος δεν ήταν η επίλυση ενός υπαρκτού προβλήματος, αλλά η απόκτηση κομματικού οφέλους. Αναδείχτηκαν, κυρίως, επικοινωνιακές στρατηγικές πολιτικών χώρων και διαφόρων προσώπων, εξαιρετικά βλαπτικές για το ρηθιζόμενο ζήτημα. Μια νηφάλια και σοβαρή συζήτηση θα μπορούσε να μας οδηγήσει στις παρακάτω παραδοχές:

1. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ εισηγείται και η ελληνική Βουλή νομοθετεί για κάθε θέμα που αφορά τη χώρα. Ο βαθμός, ο χρόνος και οι κανόνες της διαβίωσης με τους φορείς και τους πολίτες ορίζουν την ποιότητα της δημοκρατίας. Για το θέμα, λοιπόν, αυτό μόνο η ελληνική πολιτεία έχει το

δικαίωμα της τελικής απόφασης και ουδείς άλλος.

2. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ έχει κάθε δικαίωμα να εκφράσει τη δική της άποψη σύμφωνα με τα δικά της δόγματα, να κινητοποιήσει το ποίμνιό της και να ζητήσει τη συμμετοχή της στη δημόσια διαβούλευση. Έχει το δικαίωμα, όπως όλοι, να διαφωνήσει (χωρίς όμως να στοχοποιεί ομάδες πολιτών) και να προσπαθήσει, εντός του συνταγματικού μας πλαισίου, να αγωνιστεί για να πείσει για τις θέσεις της τους μόνους που έχουν το δικαίωμα να νομοθετήσουν, τους βουλευτές. Όπως, όμως, και η ίδια αποδέχεται, η πολιτεία έχει τον τελευταίο λόγο. Πίστευα ότι η υπόθεση της μη αναγραφής του κληρονομιάς στις ταυτότητες και οι αντισυνταγματικές συμπεριφορές κάποιων ιεραρχών τότε κάτι θα μας είχαν διδάξει. Η ψήφισή της, όμως, καθώς και η πρόσφατη ψήφισή του συμφώνου συμβίωσης δείχνουν πώς πρέπει να λειτουργεί η δημοκρατία σε μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

THEA ANNAS ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

3. ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ οφείλουν να κατανοήσουν τους πολίτες που τα εμπιστεύονται, να ενημερωθούν και να ενημερώσουν για την επιστημονική και κοινωνική πραγματικότητα και να πείσουν για την ανάγκη σύγχρονης αντιμετώπισής της. Αντί γι' αυτό, είδαμε πολιτικά στελέχη, δημοσιογράφους και δημοσιογραφούντες να κουνούν με αγριότητα και ειρωνεία το δάχτυλο στους πολίτες που αμφισβητούν, απορρίπτουν ή ακόμη σοκάρουν από ένα νομοσχέδιο το οποίο αισθάνονται, κυρίως από άγνοια, ότι είναι κόντρα σε ό,τι ήταν μέχρι σήμερα αποδεκτό ή έστω κρυμμένο κάτω από χαλί. Είδαμε και ιεράρχες να απειλούν με την έλευση της Κόλασης επί γης! Υπάρχει επομένως ανάγκη κοινωνικού επιστήμονες, γιατροί, βιολόγοι, φορείς που εκφράζουν τη διεμφυλικότητα, γονείς, σύζυγοι, άτομα με προσωπικές ιστορίες, ευρωβουλευτές που γνωρίζουν τις πρακτικές άλλων

χωρών με οργανωμένο τρόπο να ενημερώσουν και να εξηγήσουν στους πολίτες. Ένα ζήτημα που αφορά ανθρώπινα και κοινωνικά δικαιώματα δεν πρέπει να γίνει θέμα διαγωνισμού αριστεροσύνης ή «προοδευτικισμού», αλλά να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή συναίνεση. Δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένας αγώνας από τον οποίο κάποιος θα νικήσει και κάποιος θα ηττηθεί, αλλά ως μια συλλογική προσπάθεια να λυθεί ένα κοινωνικό ζήτημα.

4. Ο ΤΡΟΠΟΣ που αντιμετωπίζεται η Εκκλησία από το πολιτικό σύστημα θα έπρεπε να έχει βάθος και ευθύνη. Η Εκκλησία της Ελλάδος μέσα στα χρόνια της κρίσης είχε την τύχη να έχει στον τιμώνα ένα προοδευτικό ηγέτη. Ο Αρχιεπίσκοπος κατάφερε στις ακραίες εποχές των αγανακτισμένων και του επαναστασιακού λαϊκισμού να κρατήσει στο περιθώριο τους ακραίους ιεράρχες που ήπαιον στην πιο μαθητές στα σχολεία να επαναστασιαθούν και τους παπάδες να χτυπούν τις καμπάνες. Κατηγόρηθηκε γιατί δεν έκανε «λαουσάτζις» στο Σύνταγμα. Κατάρρε μέσα στην κρίση να απονομιμοποιήσει ακραίες φωνές και να απαξιώσει τη Χριστι Αυγή! Φρόντισε να στρέψει την Εκκλησία στην κατεχόμενη κοινωνική της αποστολή με θαυμαστά αποτελέσματα. Καθόλου εύκολο έργο αν δεν κανείς προσεκτικά τη σύνθεση και τις ισορροπίες της Ιεράς Συνόδου. Αν προσέξει κάποιος τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ιερά Σύνοδο, θα αντιληφθεί πως οι σκληροπυρηνικές και οπισθοδρομικές φωνές κερδίζουν έδαφος. Ταυτόχρονα, η Εκκλησία της Ελλάδος δέχεται μια ολοένα αυξανόμενη πίεση από άλλα εκκλησιαστικά κλίματα.

Μια εκκλησιαστική κρίση σε μια χώρα όπως η δική μας ως είμασθε σίγουροι ότι δεν θα περιοριστεί εντός της Ιεραρχίας, αλλά θα διαχυθεί σε όλη την κοινωνία απειλώντας να προκαλέσει νέους και επικίνδυνους διχασμούς. Σε μια κοινωνία με τεράστια προβλήματα και εύθραυστες ισορροπίες, η επικράτηση ακραίων και στην Εκκλησία είναι το τελευταίο που θα χρειαζόμαστε.

Η συμμαχία με γνώση και ευθύνη και αλληλοϋποστήριξη όλων των προοδευτικών δυνάμεων, από τα κόμματα μέχρι την Εκκλησία, είναι η προϋπόθεση για θετικά βήματα προς τα μπρος για τη χώρα και κυρίως για τους πιο αδικοχημένους συμπολίτες μας. Το αντίθετο θα κρατά δεινόμενος και διχασμένους.

Η Άννα Διαμαντοπούλου είναι πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη, πρώην επίτροπος ΕΕ και πρώην υπουργός

Η κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελε να δείξει ότι ένα προοδευτικό νομοσχέδιο περνάει με τη στήριξη της Κεντροαριστεράς, ενώ σημαντικό πρόβλημα έχουν οι βουλευτές των ANEL που θα πρέπει να ψηφίσουν ένα άρθρο που αντιβαίνει την ιδεολογική τους ατζέντα για χάρη της κυβερνητικής συνοχής

εάν δεν είχε προηγηθεί χειρουργική επέμβαση στα γεννητικά τους όργανα για επαναπροσδιορισμό του φύλου. Παράλληλα αναγκαίο στοιχείο ήταν και η ύπαρξη πραγματογνωμοσύνης ψυχιάτρου. Ιδιαίτερη πρόβλεψη γίνεται στο νομοσχέδιο για το πρόσωπο που διόρθωσε το φύλο του και ήταν έγγαμο στο μέτρο που η έννομη τάξη μας δεν αναγνωρίζει ακόμη ως υιοστατό τον γάμο των ομοφύλων, οπότε με τη διόρθωση του φύλου ο γάμος γίνεται για το μέλλον ανυπόστατος, ενώ τα μέρη μπορούν να συνάψουν εάν το επιθυμούν το θεσμοθετημένο σύμφωνο συμβίωσης.

Στο κέντρο ο άνθρωπος και όχι ο φόβος

Θα συζητηθεί αυτές τις μέρες στην ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο για τη νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου. Με τον όρο «ταυτότητα φύλου» εννοείται ο τρόπος που βιώνει καθένας το φύλο του, ανεξάρτητα από αυτό που έχει καταχωριστεί κατά τη γέννησή του. Το νομοσχέδιο δίνει τη νομική δυνατότητα διόρθωσης φύλου (με δικαστική απόφαση) μόνο με δήλωση του/της ενδιαφερομένου/ης, χωρίς να είναι προσαπαιτούμενη η χειρουργική επέμβαση ή άλλες ιατροφαρμακευτικές επεμβάσεις. Με το νομοθέτημα αυτό η χώρα μας ευθυγραμμίζεται σε μεγάλο βαθμό με το πρόσφατο ψήφισμα 2048/2015 του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Γιατί είναι σημαντική μια τέτοια εξέλιξη; Γιατί δίνει τη δυνατότητα σε μια ομάδα συμπολιτών μας («τρανς») να μην περιθωριοποιούνται και να μην αποκλείονται επειδή άλλο λένε τα χαρτιά τους και άλλο αισθάνονται οι ίδιοι. Με τον τρόπο αυτό μπορούν επιτέλους να ταυτιστούν την αντίληψη για τον εαυτό τους με την καταγραφή τους στα μητρώα της πολιτείας. Έτσι δίνεται η ευκαιρία να βελτιωθεί καταλυτικά η επαγγελματική, εκπαιδευτική, κοινωνική τους ένταξη, ριχνόντας τα γραφειοκρατικά

τείχη. Η δημοκρατία άλλωστε, στηρίζεται στις πλειοψηφίες για να προστατεύει και τα δικαιώματα των μειοψηφιών και αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα τέτοιο παράδειγμα. Γιατί έχει ξεσηκώσει μεγάλες αντιδράσεις το τριών σελίδων αυτό νομοθέτημα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΩΤΑ

στην ελληνική κοινωνία; Γιατί κάποιος βάζουν τα στερεότυπα πάνω από τα δικαιώματα. Φοβούνται τη γενίκευση μιας υπόθεσης που αφορά μερικές χιλιάδες συμπολίτες μας. Στο δικαίωμα της αξιοπρέπειας αντιτάσσουν τον κίνδυνο της αμετροπρέπειας. Θεωρούν ότι η παράταση της απόγνωσης μια κατηγορίας συμπολιτών μας είναι ευεργετική για την κοινωνία, γιατί κρύβει κάτω από το χαλί του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης το συγκεκριμένο ζήτημα. Δυστυχώς, και η αντίδραση της Εκκλησίας είναι υπερβολική κατά τη γνώμη μου, παρουσιάζοντας μάλλον από ακραίες φωνές. Δεν κινδυνεύουν η ελληνική οικογένεια και η ελληνορθόδοξη παράδοση από το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια μιας μερίδας συμπολιτών, συνανθρώπων

μας. Επειδή ακριβώς η Εκκλησία αγκαλιάζει τους κατατρεγμένους και τους περιθωριοποιημένους, επειδή διδάσκει και κάνει πράξη την αγάπη και την αλληλεγγύη, θα έπρεπε να δείξει μεγαλύτερη συμπάθεια και μεγαλοθυμία στο θέμα. Στα πλαίσια ενός συνεχούς διαλόγου Πολιτείας - Εκκλησίας με πολύ σεβασμό ακόμη τη γνώμη της. Όταν όμως η άποψη μετατρέπεται σε ευθεία παρέμβαση στο νομοθετικό έργο (προφανώς με την υπεριοχρησία κάποιων ακραίων της Ιεραρχίας), θεωρώ ότι είναι θέμα στοιχειώδους αυτοσεβασμού του πολιτικού κόσμου να μην ενδώσει. Χωρίς ακρότητες, χωρίς φανατισμούς έμφαν κακίθεν, να βάλουμε στο κέντρο τον άνθρωπο και όχι τον φόβο. Καταλαβαίνω ότι η Εκκλησία μπορεί να σημαίνει ψήφο για κάποια κόμματα και βουλευτές. Οι φοροεπιβαρυνόμενοι όμως (και έχω γνωρίσει πολλούς) νοιάζονται για την ψυχή, το πνεύμα και όχι για την κάλπη. Για τα «μεγάλα» και όχι τα «μικρά». Είμαι σίγουρος ότι αυτοί μπορούν πολύ καλά να ξεχωριστούν την ανθρωποκεντρική από την ψηφοθηρική προσέγγιση...

Ο Γιώργος Μαυρωτάς είναι βουλευτής με Το Ποτάμι

Χρέη Δημοσίου προς ιδιώτες Πληρώνουν ένα, ξεφυτρώνουν δέκα

Η λερναία ύδρα που πηγίνει την αγορά ■ Μέσα σε μόλις τέσσερις μήνες τα χρέη αυξήθηκαν κατά 1,1 δισ. ευρώ ■ Δεν φθάνει που το κράτος καθυστερεί να πληρώσει τα χρέη του, έχει βρει τον τρόπο να «κλέβει» και από τους τόκους

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Σε λερναία ύδρα που πηγίνει την αγορά έχουν ξελιχθεί τα κρατικά φέσια. Το Δημόσιο μπορεί να ανοίξει το πουγκί και να ξεκινήσει να επιστρέφει φόρους σε φορολογουμένους και επιχειρήσεις και να πληρώνει προμηθευτές, αλλά ταυτόχρονα νέα, ακόμη μεγαλύτερα χρέη δημιουργούνται κάθε μήνα. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου φουσκώνουν και απειλούν την εκταμίευση της υποδότησης των 800 εκατ. ευρώ στο τέλος Οκτωβρίου που εξελίσσεται σε θρήλερ.

Είναι παράλογο να απαιτείς την καταβολή του ΦΠΑ στην ώρα του και οι υπηρεσίες να κάνουν μήνες ή και χρόνια για να τον συμψηφίσουν ή να τον επιστρέψουν

Είναι ενδεικτικό ότι μέσα σε μόλις τέσσερις μήνες τα χρέη του Δημοσίου σε ιδιώτες και επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 1,1 δισ. ευρώ. Από το τέλος Απριλίου, ημερομηνία που με βάση τη συμφωνία με τους δανειστές η καθαρή αξία των ληξιπρόθεσμων έπρεπε να μειωθεί κατά 1,2 δισ. ευρώ για την καταβολή της δεύτερης υποδότησης, τα χρέη αυξήθηκαν. Από 4,934 δισ. που είχαν περιοριστεί τον περασμένο Απρίλιο εκτινάχθηκαν στο τέλος Αυγούστου στα 6,026 δισ. ευρώ. Από αυτά, 3,9 δισ. ευρώ είναι οφειλές της γενικής κυβέρνησης και 2,114 δισ. ευρώ επιστροφές φόρων, οι οποίες μάλιστα αυξήθηκαν σχεδόν κατά 600 εκατ. ευρώ σε σχέση με ένα μήνα πριν, τον Ιούλιο.

Νέα γενιά ληξιπρόθεσμων οφειλών

Οι αριθμοί αποκαλύπτουν ότι δημιουργείται νέα γενιά ληξιπρόθεσμων οφειλών. Το Δημόσιο από τη στιγμή που δεν πληρώνει στην ώρα του, προμηθευτές, ενοίκια, παρεχόμενες υπηρεσίες από ιδιώτες και καθυστερεί τις επιστροφές φόρων στους δικαιούχους, δημιουργεί νέες ληξιπρόθεσμες υπο-

χρεώσεις. Τα χρέη αυτά έρχονται να υπερκαλύψουν τις οποίες πληρωμές κάνει το Δημόσιο σε ιδιώτες. Σαν τον σκύλο που κυνηγάει την ουρά του.

Τα φέσια των νοσοκομείων, των Ταμείων, των ΔΕΚΟ και οι φόροι που δεν επιστρέφονται πνίγουν την αγορά. Από τη μια το κράτος εμφανίζεται να απαιτεί από τους φορολογουμένους να είναι συνεπείς και να πληρώνουν τους φόρους στην ώρα τους, επιβάλλοντας μάλιστα σε όσους δεν το πράξουν πρόστιμο για κάθε μήνα καθυστέρησης και μπαράζ κατασχέσεων σε καταθέσεις, μισθούς, ενοίκια και άλλα εισοδήματα, και από την άλλη να διεκδικεί για τον εαυτό του το δικαίωμα να μην είναι συνεπής και να πληρώνει τις υποχρεώσεις του όποτε το βολέψει.

Μάλιστα, δεν φθάνει που το κράτος καθυστερεί να πληρώσει τα χρέη του, αλλά έχει βρει τον τρόπο να «κλέβει» τις επιχειρήσεις και τους φορολογουμένους. Προθεσμίες που έχουν τεθεί για την επιστροφή περνούν, αλλά οι φορολογούμενοι δεν εισπράττουν αυτά που δικαιούνται.

Με βάση τη νομοθεσία, το ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να επιστρέφει τους φόρους εντός 90 ημερών. Στην περίπτωση που παρέλθει το διάστημα αυτό, θα πρέπει να επιστρέφει τα οφειλόμενα ποσά εντόκως. Και σε αυτό ακριβώς το σημείο εντοπίζεται η παρανομία. Καμία επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο δεν έχει πάρει έντοκη επιστροφή φόρου, παρά το γεγονός ότι ο μέσος χρόνος επιστροφής του ΦΠΑ ξεπερνά κατά πολύ τις 90 ημέρες, όπως επίσης και του φόρου εισοδήματος.

Οι φορολογικές Αρχές «ξεχνούν» να υπολογίσουν τον τόκο όταν αποφασίζουν να επιστρέψουν φόρους στους φορολογουμένους. Συγκεκριμένα, από τις αιτήσεις που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά προβλέπεται, σύμφωνα με τον νέο Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών, έντοκη καταβολή εφόσον ο φόρος επιστραφεί με καθυστέρηση

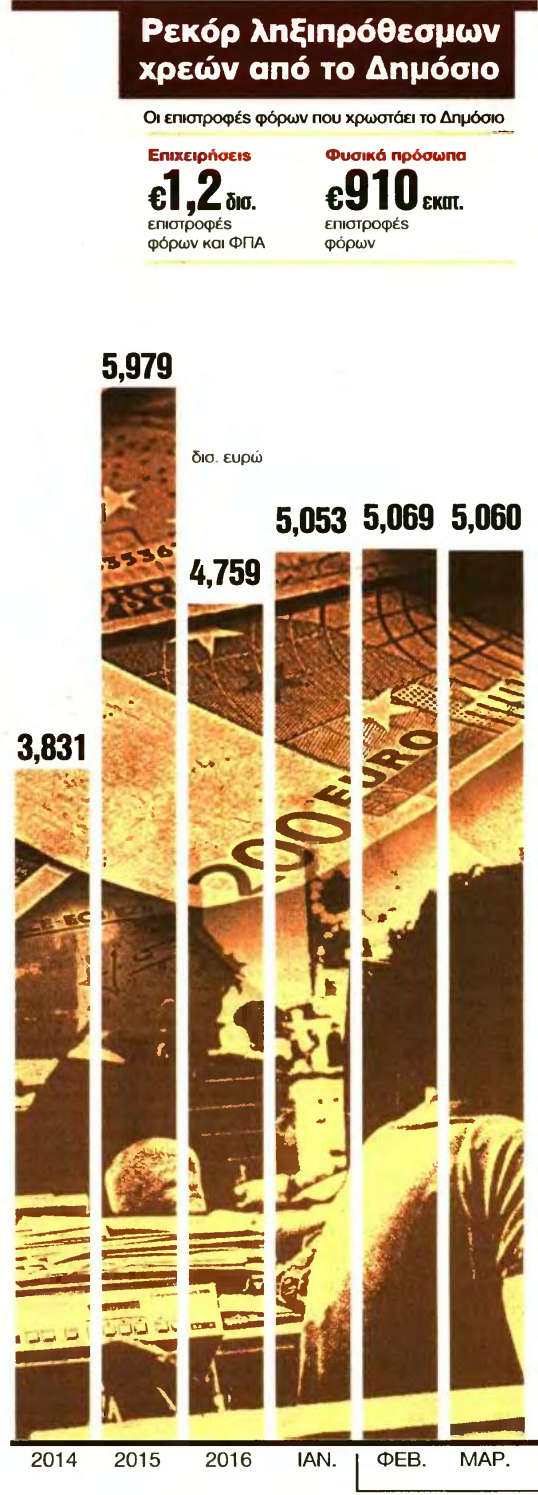
άνω των 90 ημερών. Μάλιστα, έντοκη περίοδος θεωρείται και το πρώτο τρίμηνο της καθυστέρησης και το επίδοιο επιτόκιο έχει οριστεί στο επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά 5,75%.

Οι καθυστερήσεις αυτές όμως οδηγούν πολλές επιχειρήσεις και επαγγελματίες σε αδιέξοδο, ενώ επί της ουσίας υπονομεύουν και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Είναι παράλογο να απαιτείς την καταβολή του ΦΠΑ στην ώρα του και οι υπηρεσίες να κάνουν μήνες ή και χρόνια για να τον συμψηφίσουν ή να τον επιστρέψουν όταν υπάρχει διαφορά και χωρίς τόκο. Στερούν από τις επιχειρήσεις πολύτιμο κεφάλαιο, σε μία εποχή μάλιστα που η ρευστότητα είναι περιορισμένη και τα δάνεια πανάκριβα, σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Επιστροφές χωρίς έλεγχο

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων τον περασμένο μήνα επέστρεψε σε φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις φόρους ύψους 1,6 δισ. ευρώ. Για να επιτευχθεί ο μνημονιακός στόχος, ο διοικητής της ΑΑΔΕ Γιώργος Πιτσιλός έβαλε γκάζια στους εφόρους να τρέξουν όσο γρηγορότερα μπορούν τις επιστροφές φόρων στους δικαιούχους. Οι έφοροι ανέβασαν ταχύτητες και πέτυχαν τον στόχο τους. Μάλιστα, στην προσπάθειά τους βοήθησε και η απόφαση της ΑΑΔΕ για επιστροφή φόρων έως 10.000 ευρώ σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες που είναι φορολογικά «καθαροί». Μόνο που πολλές επιστροφές δόθηκαν χωρίς έλεγχο. Φορολογούμενοι και επιχειρήσεις είδαν να εισπράττουν φόρους που κανονικά δεν θα έπρεπε το Δημόσιο να τους είχε επιστρέψει γιατί δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες, σε πολλές περιπτώσεις οι εφορίες θα προχωρήσουν τώρα σε έλεγχο των επιστροφών φόρων που έγιναν τον Σεπτέμβριο και εκτιμάται ότι πολλοί θα κληθούν να γυρίσουν πίσω τα ποσά που εισέπραξαν.

Τα χρέη προς τους ιδιώτες έως το τέλος Αυγούστου

ΕΟΠΥΥ
€1,109

δισ. σε προμηθευτές φαρμάκων, αναλωσίμων και υπηρεσίες διαγνωστικών κέντρων και ιδιωτικών νοσοκομείων

Νοσοκομεία
€558

ΕΚΑΠ. σε προμηθευτές φαρμάκων, μηχανημάτων και αναλωσίμων

Υπουργεία και ΝΠΔΔ-ΝΠΙΔ
€710

ΕΚΑΠ. σε ιδιώτες για ενοίκια, παροχή υπηρεσιών και προμήθειες αναλωσίμων υλικών

ΟΤΑ
€335

ΕΚΑΠ. σε ενοίκια, προμήθειες υλικών, παρεχόμενες υπηρεσίες από ιδιώτες

ΕΦΚΑ - Ταμεία
€1,2

δισ.

6,026

5,438

5,102

5,031

4,934

Εκρηξη
11,1

δισ. ευρώ
στα ληξιπρόθεσμα
από τον
Απρίλιο

ΑΠΡ. ΜΑΪ. ΙΟΥΝ. ΙΟΥΛ. ΑΥΓ.
2017

Συνθήκες ασφυξίας

Χωρίς ρευστό, απελπισμένοι με τα φέσια

Θηλιά στον λαιμό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων οι μεγάλες καθυστερήσεις επιστροφών φόρων αλλά και πληρωμών των οφειλών του Δημοσίου προς ιδιώτες ■ Ένας φαύλος κύκλος που έχει οδηγήσει επιχειρήσεις σε λουκέτα

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Σημαντικά προβλήματα στη ρευστότητα των επιχειρήσεων δημιουργούν οι μεγάλες καθυστερήσεις επιστροφών φόρων αλλά και πληρωμών των οφειλών του Δημοσίου προς ιδιώτες. Είτε πρόκειται για επιχειρήσεις είτε για φυσικά πρόσωπα, τα χρήματα που το Δημόσιο δεν επιστρέφει εγκαίρως δημιουργούν συνθήκες ασφυξίας καθώς λείπουν από την αγορά. «Βασική προτεραιότητα του οικονομικού επιτελείου πρέπει να είναι η επιστροφή των φόρων προς τις επιχειρήσεις που υπολογίζονται στα 1,2 δισ. ευρώ από τα 2,11 δισ. ευρώ συνολικών οφειλών για φόρους» λέει ο Βασίλης Κορκίδης, πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας καθώς και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η νέα εξήμησος διαδικασία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για την επιστροφή ΦΠΑ στις εξαγωγικές επιχειρήσεις και τις εταιρείες της εφοδιαστικής αλυσίδας της ναυτιλίας είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως, όπως προσθέτει, ο στόχος θα πρέπει να είναι και η επιτάχυνση των αποπληρωμών των ανεξόφλητων υποχρεώσεων που έχει δημιουργήσει το Δημόσιο από παρεχόμενες υπηρεσίες και προμήθεια προϊόντων του ιδιωτικού τομέα προς αυτό, οι οποίες αυξάνονται συνεχώς.

Είναι ενδεικτικό ότι ένα το 2016 οι οφειλές προς προμηθευτές του Δημοσίου για την παροχή υπηρεσιών και αναλωσίμων έφταναν τα 3,533 δισ. ευρώ, τον περασμένο Λύγουστο αυξήθηκαν στα 3,912 δισ. ευρώ. Τα περισσότερα χρέη αφορούν τις οφειλές των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες φτάνουν τα 2,3 δισ. ευρώ και αφορούν τόσο οφειλές του ΕΟΠΥΥ όσο και οφειλές του ΕΦΚΑ και άλλων Ταρείων για προμήθεια φαρμάκων, αναλωσίμων, παρεχόμενες υπηρεσίες από ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα αλλά και ιδιωτικά νο-

σπεία. Επίσης 558 εκατ. ευρώ έχουν να λαμβάνουν από τα δημόσια νοσοκομεία φαρμακευτικές εταιρείες και επιχειρήσεις ιατρικών μηχανημάτων και αναλωσίμων, αλλά και επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες τροφοδοσίας και καθαρισμού. Όσο για το φέσι των υπουργείων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου έχει ήδη φτάσει τα 710 εκατ. ευρώ και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα 335 εκατ. ευρώ και το συνθές του

Μόνο το φέσι των υπουργείων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου έχει ήδη φτάσει τα 710 εκατ. ευρώ και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης τα 335 εκατ.

οφειλές για προμήθειες υλικών και παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και μισθώματα. Την ύπαρξη ενός σημαντικού μέρους από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου που αφορούν μισθώματα για ακίνητα τα οποία ενοικιάζουν φορείς του Δημοσίου και των ΟΤΑ αναδεικνύει και ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Ακινήτων Σταυρός Παραδίας, σημειώνοντας ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα οφειλόμενα μισθώματα ξεπερνούν ακόμα και τα δύο έτη.

Τα παλιά χρέη βρίσκουν τα νέα

Τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκονται εξαιτίας των οφειλών των Ταρείων οι φαρμακοποιοί εξηγεί ο πρόεδρος του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου Κυριάκος Θεοδοσιάδης. Μόνο τα παλιά χρέη προς τους φαρμακοποιοί που αφορούν οφειλές έως και το 2015 φτάνουν τα 20 εκατ. ευρώ και για αυτά, όπως λέει, δεν έχει πληρωθεί μέχρι σήμερα ούτε ένα ευρώ. Σύμφωνα με τον ίδιο, τον Σεπτέμβριο ο ΕΟΠΥΥ αποφάσισε να προχωρήσει τις διαδικασίες, αλλά υπάρχουν σημαντικά

προβλήματα και δεν μπορεί κανείς να διαβεβαιώσει πότε θα εξοφληθούν οι οφειλές αυτές. Όσο για τις νέες οφειλές, ο Κυριάκος Θεοδοσιάδης σημειώνει ότι από τον Ιανουάριο του 2017 έως σήμερα δεν έχουν πληρωθεί οι φαρμακοποιοί για τα αναλώσιμα που διαβέθουν στους ασφαλισμένους. Το χρέος αυτό προς τις επιχειρήσεις υπολογίζεται στα 10-12 εκατ. ευρώ και αφορά περί τα 4.500 φαρμακεία σε όλη τη χώρα.

«Τα φαρμακεία είναι μικρές επιχειρήσεις. Οι σημαντικές καθυστερήσεις στις πληρωμές από το Δημόσιο αφαιρούν ρευστότητα από τους φαρμακοποιοί, οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να πληρώνουν πλέον τους μετρητοίς για την προμήθεια των φαρμάκων και των αναλωσίμων που διαθέτουν και να καταβάλλουν ΦΠΑ εγκαίρως, και αυτό όταν τους οφείλονται σημαντικά ποσά τα οποία δεν ξέρουν πότε θα εισπράξουν. Εμείς συνεχίζουμε να υπηρετούμε τους ασθενείς. Ωστόσο οι ληξιπρόθεσμες οφειλές δημιουργούν πρόβλημα ρευστότητας στους φαρμακοποιοί, διότι δεν έχουν απόθεμα κρημάτων για να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Είναι ένας φαύλος κύκλος, ο οποίος έχει οδηγήσει σε λουκέτα αρκετές επιχειρήσεις» τονίζει ο Κυριάκος Θεοδοσιάδης.

Τη δυσκολία που βιώνουν οι επιχειρήσεις εξαιτίας των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές τους από το Δημόσιο σημειώνουν επιχειρηματίες από διάφορους κλάδους.

Οι εκδότες επιστημονικών βιβλίων

Πρόσφατα ο Σύλλογος Εκδοτών Επιστημονικών Βιβλίων (ΣΕΕΒΙ) αποφάσισε να παγώσει τη διανομή πανεπιστημιακών συγγραμμάτων για το χειμώνα εξόφλησης του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 εξαιτίας των καθυστερήσεων, όπως κατήγγειλε, στην αποπληρωμή παιδιότροπων οφειλών, υποστηρίζοντας ότι υπάρχει αδυναμία να στηρίξει με ίδιους πόρους τη διανομή των βιβλίων καθώς ακόμα δεν έχουν πληρωθεί τα βιβλία που αφορούν το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016. Σύμφωνα με εκπαιδευτικούς του επιχειρηματικού κόσμου, η έλλειψη των κεφαλαίων αυτών - υπολογίζονται στα 60 εκατ. ευρώ - από τα ταμεία των επιχειρήσεων έχει μετριαστεί σε βελτίωση στον λαιμό κυρίως των μικρών και μικρομεσαίων που δεν έχουν άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Μάλιστα, όπως τονίζουν, σε πολλές των περιπτώσεων στις οφειλές αυτές έρχονται να προστεθούν καθυστερήσεις στις επιστροφές από φόρους, την ίδια στιγμή που το ελληνικό Δημόσιο απαιτεί να πληρώνουν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους. «Κάτα από αυτές τις συνθήκες δεν μπορεί να πέσει ρευστό στην αγορά, αλλά ούτε και κανενός είδους συμψηφισμός μπορεί να ισοφαρίσει χρέη προς τρίτους που έχουν δημιουργηθεί από τις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν και εκείνες προμηθευτές και εργαζομένους που πρέπει να πληρώσουν και δεν μπορούν να το κάνουν εγκαίρως, με αποτέλεσμα αρκετές να έχουν οδηγηθεί στα πρόθυρα του λουκέτου» σημειώνει επιχειρηματίας από τον κλάδο τροφίμων που είναι προμηθευτής του Δημοσίου.

ΒΙΛΕΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΩΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΩΝ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ

Κομπίνα διαρκείας με το Κοινωνικό Τιμολόγιο της ΔΕΗ ΣΕΛ. 17

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΙΝΤΙΚΑΚΗ

Κάτοχος βίλας στη Κηφισιά, 972 τετραγωνικών μέτρων, καταναλώνει 8.400 κιλοβατώρες το τετράμηνο, χρωστά εδώ και χρόνια στη ΔΕΗ 28.000 ευρώ, αλλά εμφανίζεται ως δικαιούχος Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου.

Σε άλλη περίπτωση, δικαιούχος του ΚΟΤ είναι ιδιοκτήτης οικίας στην Καστέλλα, 760 τετραγωνικών, που καταναλώνει 7.500 κιλοβατώρες το τετράμηνο και οφείλει μέχρι σήμερα 32.000 ευρώ στη ΔΕΗ. Παράθυρο για να χωθεί στο ευνοϊκό καθεστώς του ΚΟΤ, που εξασφαλίζει έκπτωση ως και 42%, είχε βρει και ιδιοκτήτης μονοκατοικίας στη Δροσιά, έκτασης 180 τετραγωνικών, που παρουσιάζει κατανάλωση 13.000 κιλοβατώρες και χρωστά σήμερα 23.248 ευρώ. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις οι καταναλωτές είχαν δηλώσει ότι έχουν ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 12.000 ευρώ, δηλαδή ότι πληρούν μια από τις βασικές προϋποθέσεις ένταξης στη σχετική κατηγορία του ΚΟΤ.

Το πάρτι αυτό με το Κοινωνικό Τιμολόγιο της ΔΕΗ, όπου μαϊμού δικαιούχοι φέσωσαν για χρόνια την επιχείρηση με εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια ευρώ, καλυπτόμενοι μάλιστα πίσω από το ειδικό καθεστώς προστασίας του ΚΟΤ που εμποδίζει τη διακοπή ρεύματος, αποκαλύπτει πρόσφατη πανελλαδική έρευνα της επιχείρησης.

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ. Σε δεκάδες ή και εκατοντάδες περιπτώσεις, εύποροι καταναλωτές είχαν βρει, χάρη σε ένα διάτρητο σύστημα, «παράθυρα» ένταξης στο ΚΟΤ, όπου και παρέμεναν για χρόνια χρεώνοντας τη ΔΕΗ αλλά και αποκρύπτοντας, απ' ό,τι φαίνεται, εισοδήματα και από την Εφορία. Είχαν όλοι δηλώσει ότι έχουν ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 12.000 ευρώ, κάτι μάλιστα που η Εφορία είχε επιβεβαιώσει στη ΔΕΗ, όταν η τελευταία της το είχε ζητήσει, όπως είθισται, προκειμένου να χορηγήσει στους απόντες τη σχετική έκπτωση. Τώρα μένει να φανεί αν ήταν αναληθή και τα στοιχεία που είχαν αναγράψει στις φορολογικές τους δηλώσεις και αν είχαν παρακάμψει τα τεκμήρια διαβίωσης, καθώς η ΔΕΗ έχει αποστείλει τις υποθέσεις στις αρμόδιες ελεγκτικές και δικαστικές Αρχές.

Η έρευνα της ΔΕΗ αποκαλύπτει και μια δεύτερη κατηγορία, όσων δηλαδή δηλώνουν πολύ λιγότερα από τα πραγματικά τετραγωνικά του ρευματοδοτούμενου ακινήτου για το οποίο τους χορηγείται το ΚΟΤ. Την απάτη έφεραν στην επιφάνεια οι αυτοψίες που διενήργησε τελευταίως η επιχείρηση και οι οποίες αποκάλυψαν ότι επρόκειτο για βίλες με άπιστευτα υψηλές καταναλώσεις και μεγάλες ληξιαρχικές οφειλές. Και εδώ η απάτη είναι πολλαπλή, δηλαδή τόσο προς τη ΔΕΗ όσο και προς την Εφορία, αλλά και προς τους δήμους, (σ.σ. τα δημοτικά τέλη εισπραττόνται μέσω των λογαριασμών ρεύματος με βάση τα τετραγωνικά). Και αυτό καθώς οι ιδιοκτήτες αυτής της κατηγορίας είχαν δηλώσει ψευδή στοιχεία στα συμβόλαια αγοραπωλησιών που

Απάτες πολλών μεγαβάτ με το Κοινωνικό Τιμολόγιο

Μαϊμού δικαιούχοι φέσωσαν για χρόνια τη ΔΕΗ με εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια ευρώ. Η επιχείρηση στέλνει τα στοιχεία στην Εφορία για ελέγχους

προσκόμισαν τόσο στην Εφορία όταν απέκτησαν το ακίνητο όσο και στη ΔΕΗ προκειμένου να γίνουν πελάτες της.

Τα αναπάντητα ερωτήματα είναι προφανώς πολλά. Μεταξύ αυτών και πόσο έχουν κοστίσει σε όλους τους υπόλοιπους καταναλωτές, μέσω των οποίων πληρώνεται το ετήσιο κόστος ύψους 100 εκατ ευρώ του ΚΟΤ; Τι εισοδήματα έχουν αποκρύψει από την Εφορία;

ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ. Σημειώθουν ότι κριτήρια ένταξης στην κατηγορία του κοινωνικού τιμολογίου για άτομα με χαμηλό εισόδημα (ΚΟΤ 1) είναι το ετήσιο οικογενειακό να μην ξεπερνά τα 12.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 3.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο παιδί, με προϋπόθεση π τετραμηνιαία

κατανάλωση να μην υπερβαίνει τις 1.500 κιλοβατώρες. Αλλά σε όλες τις περιπτώσεις που εντόπισε η ΔΕΗ, αυτή κυμαινόταν από 5.000 έως και πάνω από 10.000 κιλοβατώρες το τετράμηνο. Δηλαδή πολύ πάνω όχι μόνο από τα όρια του ΚΟΤ, αλλά και από τη μέση κατανάλωση μιας τετραμελούς οικογένειας, που ακόμη και όταν έχει τις ηλεκτρικές συσκευές σε φουλ λειτουργία, δεν υπερβαίνει το τετράμηνο τις 1.800-2.300 κιλοβατώρες.

Αρκετές χιλιάδες από τους σημερινούς 680.000 δικαιούχους Κοινωνικού Τιμολογίου ενδέχεται να «κοπούν» τους επόμενους μήνες

Το καμπανάκι χτύπησε τους τελευταίους μήνες όταν το ηλεκτρονικό σύστημα της ΔΕΗ έδειξε αφύσικα μεγάλη αύξηση των υπερβολικών καταναλώσεων ρεύματος. Επελέγησαν οφειλότες - δικαιούχοι του ΚΟΤ που, παρά χρωστούσαν μεγάλα ληξιαρχήματα ποσά, προστατεύονταν από το ευνοϊκό καθεστώς που απαγορεύει στη ΔΕΗ να κόβει το ρεύμα στα ενιάλωτα νοικοκυριά.

Στο ερώτημα γιατί χρειάστηκαν επιτόπου αυτοψίες, η απάντηση που δίνουν κύκλοι της ΔΕΗ είναι ότι η επιχείρηση δεν δικαιούται να έχει πρόσβαση στα Ε9 των καταναλωτών, αφού θεωρούνται προσωπικά δεδομένα. Οι ίδιοι κύκλοι σημειώνουν ότι την εντατικοποίηση των ερευνών πυροδότησαν οι ενδείξεις ότι οι απάτες με το ΚΟΤ έχουν τελευταίως αυξηθεί επικίνδυνα.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ. Εχει πάντως τη σημασία του ότι το μοντέλο του ΚΟΤ βρίσκεται σε φάση ολικής αναθεώρησης. Αρκετές χιλιάδες από τους σημερινούς 680.000 δικαιούχους ενδέχεται να «κοπούν» μέσα στους επόμενους μήνες και να βρεθούν αντιμετώπι με αυξήσεις στα τιμολόγια, με βάση τα νέα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια που έχει εισηγηθεί από το καλοκαίρι η ΡΑΕ προς το υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Την περίοδο αυτή το υπουργείο αναζητά τη χρυσή τομή προκειμένου να βρεθούν εκτός ΚΟΤ μόνο όσοι πραγματικά δεν το δικαιούνται και όχι και νοικοκυριά που πραγματικά το έχουν ανάγκη.

Εν προκειμένου, η Αρχή έχει εισηγηθεί τέσσερις νέες κατηγορίες, με εκπτώσεις που ξεκινούν από 20% και κλιμακώνονται σε 40%, 60% και 80%, με βάση νέα κριτήρια, το ύψος των οποίων μένει να καθορίσει το ΥΠΕΝ. Η εισήγηση μιλούσε για εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, τα οποία συμπεριλαμβάνουν και τις καταθέσεις που εμφανίζονται στους λογαριασμούς των 680.000 δικαιούχων. Όσοι αποδειχθεί ότι δεν πληρούν τα κριτήρια που θα επιβάλει το ΥΠΕΝ, διλώνοντας τα στοιχεία από το Taxis, θα χάσουν το ΚΟΤ.

7+1 παραδείγματα με τις κομπίνες

1 Οικία στην Καστέλλα, 760 τ.μ. Ο πελάτης έχει ενταχθεί στο ΚΟΤ1 (χαμηλό εισόδημα). Καταναλώνει κάθε 4μηνο **7.500 kWh**, ενώ χρωστά στη ΔΕΗ

€32.000

2 Βίλα στην Κηφισιά, 972 τ.μ. Καταναλώνει κάθε 4μηνο **8.400 kWh**, ενώ οφείλει

€27.926

3 Οικία στη Δροσιά, 180 τ.μ. Καταναλώνει κάθε 4μηνο περίπου

13.000 kWh, και χρωστά

€23.248

4 Ακίνητο 214 τ.μ. στη Κηφισιά. Καταναλώνει κάθε 4μηνο περίπου

10.000 kWh, και οφείλει

€20.963

5 Ακίνητο έκτασης 295 τ.μ. στη Βριλήσσια. Καταναλώνει κάθε 4μηνο **8.283 kWh**, ενώ έχει χρέος

€23.000

6 Οικία 167 τ.μ. στην Ανθούσα. Καταναλώνει κάθε 4μηνο **7.080 kWh** και οφείλει

€20.913

7 Οικία 215 τ.μ. στην Αρτέμιδα. Καταναλώνει κάθε 4μηνο **5.040 kWh** και χρωστά

€20.039

8 Οικία 278 τ.μ. στην Εκάλη. Καταναλώνει κάθε 4μηνο **4.600 kWh** και οφείλει

€10.150

Όλοι οι παραπάνω πελάτες έχουν ενταχθεί στο ΚΟΤ επικαλούμενοι τη σχετική αίτηση ένταξης ότι έχουν ετήσιο οικογενειακό εισόδημα μικρότερο των 12.000 ευρώ